

دهم انسانی

۳ آذر ۱۴۰۲

دفترچه سؤال

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

کارنامه اشتباهات

اولین و پرطرفدارترین کارنامه پس از کارنامه اصلی آزمون، کارنامه
اشتباهات است.

اشتباهات شما یک معلم و یک دوست برای شما هستند.
شما می‌توانید کارنامه اشتباهات خود را بعد از هر آزمون
از صفحه شخصی خود دریافت کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدی اسفندیاری، امیرحسین جلالی، رضا عزیزی، نریمان فتح‌اللهی، فرشید کریمی، زانبار محمدی، سعید نداف	ریاضی و آمار (۱)
عزیز الیاسی پور، نیلوفر صادقیان، سید علیرضا علویان، زینب غلامعلی‌زاده	علوم و فنون ادبی (۱)
آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، بصیر کریمی	جامعه‌شناسی (۱)
امیرحسین زارعی، سید علیرضا صفوی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، علی محسن‌زاده	عربی، زبان قرآن (۱)
صفا حاضری، فاطمه سخایی، محدثه صفاری، امیرحسین کاروین	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
محمد قاسمی، محمد نادریپور، پارسا وکیلی	منطق
برگزیده از سوالات کتاب جامع	منطق - سؤال‌های «آشنا»
سارا شریفی، احسان عالی‌نژاد، سیدمحمد مدنی دینانی، سارا معصوم‌زاده	اقتصاد
مبینا اشرفی، حسن افتاده، حسین پرهیزگار، سعید جعفری، محسن فدایی، مرتضی منشاری	فارسی (۱)
محبوبه ابتهسام، محمد رضایی‌بغا	دین و زندگی (۱)
مجتبی درخشان، محسن رحیمی، عقیل محمدی‌روش	زبان انگلیسی (۱)

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	الهام محمدی، زینب غلامعلی‌زاده، مهتاب شیرازی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	فاطمه صفری، مهتاب شیرازی	زهره قموشی
عربی، زبان قرآن (۱)	اسماعیل علی‌پور	اسماعیل علی‌پور	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	محدثه صفاری	محدثه صفاری	زهره دامیار، فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، رامتین کیانی	زهره قموشی
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	مرتضی عزیزی	زهره قموشی
فارسی (۱)	شیوا نظری	شیوا نظری	مرتضی منشاری، الهام محمدی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	امیرمهدی افشار	امیرمهدی افشار	سکینه گلشنی	زهره قموشی
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، رحمت‌اله استیری	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهره دامیار (اختصاصی) - الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	فاطمه رئیس‌زیدی (اختصاصی) - حبیبه محبی (عمومی)
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی) - فریبا رئوفی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهره تاجیک (اختصاصی) - فاطمه علی‌یاری (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

دفترچه شماره (۱)

اختصاصی

آزمون ۳ آذر ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی (۱)	۱	۲	۳	۵	۶	
جامعه‌شناسی (۱)	۲	۴	۶	۷	۸	

مدت پاسخ‌گویی: ۴۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

معادله درجه دوم
حل معادله درجه ۲ و کاربردها و
معادله‌های شامل عبارتهای
گویا

صفحه‌های ۲۷ تا ۳۸

۱- اگر اندازه مساحت مربعی به طول ضلع x از اندازه محیط مربعی به طول ضلع $x+1$ ، یک واحد بیشتر باشد، مساحت مربع بزرگ‌تر کدام است؟

(۱) ۱۶ (۲) ۲۵

(۳) ۳۶ (۴) ۴۹

۲- در معادله $4x(x-1) = 3$ ، اختلاف دو ریشه کدام است؟

(۱) ۲ (۲) $\frac{3}{2}$

(۳) $\frac{1}{2}$ (۴) ۱

۳- اگر معادله $mx^2 - 20x + 25 = 0$ ، دارای ریشه مضاعف باشد، این ریشه مضاعف کدام است؟

(۱) ۴ (۲) -۴

(۳) $\frac{5}{2}$ (۴) $-\frac{5}{2}$

۴- اگر معادله درجه دوم $3x^2 + 2x + k + 1 = 0$ ، فاقد ریشه حقیقی باشد، حدود k کدام است؟

(۱) $k < -\frac{3}{4}$ (۲) $k > -\frac{4}{3}$

(۳) $k < -\frac{3}{2}$ (۴) $k > -\frac{2}{3}$

۵- برای حل معادله $2x^2 - 6x - 10 = 0$ ، به روش مربع کامل، آن را به شکل $(x-a)^2 = b$ تبدیل کرده‌ایم. $a \times b$ کدام است؟

(۱) $\frac{۸۷}{۸}$ (۲) $\frac{۸۶}{۷}$

(۳) $\frac{۳۱}{۵}$ (۴) $\frac{۲۹}{۵}$

محل انجام محاسبات

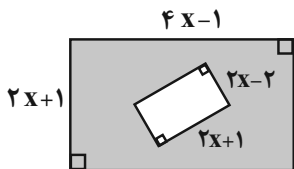
۶- اگر مساحت قسمت رنگی شکل زیر، ۴۹ واحد مربع باشد، مقدار x چند واحد است؟ (هر دو شکل مستطیل هستند).

(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) ۵

(۴) ۲

۷- گلدانی از جنس نقره و مس داریم که نسبت جرم نقره خالص به جرم مس خالص آن برابر ۸ است. استادی قلم کار آن را ذوب و ۲۰۰ گرم مس به آن

اضافه می کند و گلدانی جدید می سازد. می دانیم $\frac{۳}{۴}$ جرم گلدان جدید، نقره است. جرم نقره به کار رفته در گلدان جدید، چند گرم است؟

(۱) ۱۰۶۰

(۲) ۹۶۰

(۳) ۱۰۸۰

(۴) ۹۸۰

۸- دو کارگر کاری را با هم در ۶ روز انجام می دهند. اگر هر دو کارگر به تنهایی بخواهند کل کار را انجام دهند، کارگر دوم ۵ روز دیرتر از کارگر اول کل

کار را تمام می کند. کارگر دوم به تنهایی کار را در چند روز تمام می کند؟

(۱) ۱۰

(۲) ۳

(۳) ۱۵

(۴) ۱۱

۹- مجموع جوابهای معادله $\frac{2x-4}{x+1} = \frac{x+1}{2x-4}$ ، کدام است؟

(۱) ۶

(۲) ۴

(۳) ۵

(۴) ۳

۱۰- اختلاف معکوس دو مضرب متوالی عدد ۳، برابر $\frac{1}{۳۶}$ است. مجموع شماره‌های عدد کوچکتر برابر کدام گزینه است؟ (این دو عدد مثبت هستند).

(۱) ۱۳

(۲) ۲۸

(۳) ۱۲

(۴) ۲۴

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

واج آرایبی، واژه آرایبی، کارگاه
تحلیل فصل ۱، تاریخ ادبیات پیش
از اسلام و قرن های اولیه هجری
صفحه های ۲۶ تا ۴۶

۱۱- کدام گزینه از دیدگاه تاریخ ادبیات صحیح نیست؟

- (۱) شاهنامه ابومنصوری را عده ای از دانشوران خراسان در قرن چهارم نوشته اند.
- (۲) موضوع شاهنامه ابومنصوری، تاریخ گذشته ایران است و تعداد صفحات کمی از مقدمه آن باقی مانده است.
- (۳) کتاب «تفسیر طبری» را «محمد بن جریر طبری» به زبان فارسی نوشته است.
- (۴) نویسنده «تاریخ الرسل و الملوک»، پدیده آورنده کتاب «تفسیر طبری» نیز می باشد.

۱۲- در مورد زبان های ایرانی، چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟

- (الف) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود و به خط پهلوی نوشته می شد.
- (ب) زبان های ایرانی میانه، به دو گروه پارسی و پهلوی تقسیم می شوند.
- (ج) زبان پارسی در دوره اشکانیان و تا اوایل دوره ساسانیان رایج بود.
- (د) زبان پارسی در شمال غرب ایران رایج بود.
- (ه) آثاری که به زبان پهلوی نوشته شده، بیشتر فرمان پادشاهان است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳- رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم کدام است و آوردن موعظه در شعر فارسی، از چه زمانی معمول گردید؟

- (۱) تعلیمی و حماسی - آغاز قرن پنجم
- (۲) حماسی و غنایی - آغاز قرن پنجم
- (۳) مدحی و تعلیمی - آغاز قرن چهارم
- (۴) غنایی و مدحی - آغاز قرن چهارم

۱۴- عبارت کدام گزینه در ارتباط با وضعیت ادبی قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، نادرست است؟

- (۱) در مجموع، قرن پنجم هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.
- (۲) در زمان سامانیان، بخارا عمده ترین مرکز فرهنگی به شمار می آمد و دانشمندان این شهر آثار ارزنده ای به فارسی و عربی پدید آوردند.
- (۳) پایه حماسه های ملی به زبان فارسی در قرن چهارم گذاشته شد که زبان فارسی را با ادبیات غنی آن به اوج رساند.
- (۴) در آغاز این دوره هنوز بیشتر دانشمندان آثار خود را به عربی می نوشتند تا بتوانند خوانندگان بیشتری داشته باشند.

۱۵- آرایه های «تشبیه، واج آرایبی و کنایه» تماماً در کدام ابیات یافت می شوند؟

الف) فصل گل گر اشک گلگونت ز سر خواهد گذشت	گل به سر خواهی زدن از گلبن بستان عشق
ب) زلف بر باد مده تا ندهی بر بادم	ناز بنیاد مکن تا نکنی بنیادم
ج) بر روی چون مه ارچه بتابی کمند زلف	باری به هیچ روی ز من روی برمتاب
د) چون جغد بود اصلش کی صورت باز آید	چون سیر خورد مردم کی بوی پیاز آید

(۱) «الف»، «ب» (۲) «ب»، «د» (۳) «الف»، «ج» (۴) «ج»، «د»

۱۶- در کدام بیت، هر دو آرایه «واج آرایه و واژه آرایه» مشهود است؟

- (۱) تان نه تصور کنی که بی تو صبوریم
گر نفسی می‌زنیم باز پسین است
- (۲) ریاست به دست کسانی خطاست
که از دستشان دست‌ها بر خداست
- (۳) نه عجب که قلب دشمن شکنی به روز هیجا
تو که قلب دوستان را به مفارقت شکستی
- (۴) از این خاکدان بنده‌ای پاک شد
که در پای کمتر کسی خاک شد

۱۷- آهنگ کدام بیت اندوهناک است و فاقد آرایه تکرار است؟

- (۱) شب خوش نخفتم هیچ‌گه ز آن دم که بهر خون من
شد آشنایی با صبا آن زلف عنبربیز را
- (۲) امشب که بزم عارفان از شمع رویت روشن است
آهسته تا نبود خبر رندان شاهدباز را
- (۳) گیر که قحط است جهان نیست دگر کاسه و نان
ای شه پیدا و نهان کیله و انبار تو کو؟
- (۴) آمده‌ام مست لقا کشته شمشیر فنا
گرنه چنینم تو مرا هیچ دل شاد مده

۱۸- همه گزینه‌ها درباره بیت زیر صدق می‌کنند؛ به جز:

«سرو درآید ز پای گر تو بجنبی ز جای ماه بیفتد به زیر گر تو برآیی به بام»

- (۱) آهنگ بیت، سنگین و آرام است و بین آهنگ و محتوا هماهنگی وجود دارد.
- (۲) در این بیت، آرایه‌های «کنایه، جناس و واژه آرایه» به کار رفته است.
- (۳) با بیت «سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه / ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست» قرابت معنایی دارد.
- (۴) قالب بیت، مثنوی نیست و شبکه معنایی تناسب بین واژگان «ماه، بام و برآیی» برقرار است.

۱۹- به ترتیب هر یک از مفاهیم «بی‌وفایی روزگار - اغتنام فرصت - تواضع - غفلت و گمراهی» در ابیات کدام گزینه یافت می‌شوند؟

- الف) خواب نوشین بامداد رحیل
ب) قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن
ج) وقت را غنیمت دان آن قدر که بتوانی
د) گر اظهار پشیمانی کند گردون مشو ایمن
ه) باز دارد پیاده راه را ز سبیل (رحیل: سفرکردن)
- از کنار ابر، تا دریا تنزل بآیدش
حاصل از حیات ای جان این دم است تا دانی
که بدعهد از پشیمانی، پشیمان زود می‌گردد

(۱) «ج»، «د»، «ب»، «الف» (۲) «د»، «ج»، «ب»، «الف» (۳) «د»، «الف»، «ب»، «ج» (۴) «الف»، «ج»، «د»، «ب»

۲۰- کدام بیت با بیت زیر ارتباط مفهومی ندارد؟

- «گرم باز آمدی محبوب سیم‌اندام سنگین دل
گل از خارم برآوردی و خار از پا و پا از گل»
- (۱) آن پریشانی شب‌های دراز و غم دل
همه در سایه گیسوی نگار آخر شد
- (۲) ز حد بگذشت مشتاقی و صبر اندر غمت یارا
به وصل خود دوایی کن دل دیوانه ما را
- (۳) آن یار سفر کرده ما از سفر آمد
خوش باش که دیگر همه دردت به سر آمد
- (۴) اگر عاقل بود داند که مجنون صبر نتواند
شتر جایی بخواباند که لیلی را بود منزل

جهان اجتماعی
اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی
صفحه‌های ۲۱ تا ۳۷

۲۱- چه چیزهایی درون جهان اجتماعی قرار می‌گیرند و براساس آن‌ها، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن چه وضعیتی پیدا می‌کنند؟

(۱) هر چیزی که با زندگی اجتماعی انسان در ارتباط باشد. - کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن‌ها به جهان اجتماعی تعلق می‌گیرند.

(۲) هر چیزی که بتواند نیاز زیستی انسان را برطرف کند. - کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها، انسان‌ها را در مسیر درست قرار می‌دهد.

(۳) هر چیزی که متناسب با ذوق و علاقه افراد باشد. - کنش‌های اجتماعی را متنوع می‌سازد.

(۴) همه چیزهایی که در جهان طبیعت قرار دارند. - کنش‌ها و پیامدها تغییری نمی‌کنند.

۲۲- کدام گزینه به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- جهان اجتماعی و نظم آن پدیده‌ای اعتباری است؛ یعنی با نوعی آگاهی فردی و خصوصی شکل می‌گیرد.

- انسان‌ها برای رهایی از سردرگمی و ایجاد نظم به دسته‌بندی روی می‌آورند.

- برخی جهان اجتماعی را با موجودات زنده مقایسه کرده‌اند؛ مانند سعدی که می‌گوید: «بنی آدم اعضای یک پیکرند».

- خرده‌فرهنگ تبهکاران و سارقان، ضدفرهنگ است؛ زیرا عقاید و ارزش‌ها و هنجارهای آن‌ها با سایر خرده‌فرهنگ‌های جامعه ناسازگار است.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - ص - ص - ص

(۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۲۳- کدام مورد در رابطه با مقایسه جهان اجتماعی و موجود زنده درست، اما در رابطه با ابعاد پدیده‌های اجتماعی نادرست است؟

(۱) همان تشریحی که در پزشکی انجام می‌شود در جهان اجتماعی نیز ممکن است. - بیکاری افراد یک شهر که نظام توزیع مناسبی از مشاغل در شهر آن‌ها وجود ندارد، یک پدیده کلان است.

(۲) در مقایسه تأکید صرف بر شباهت‌ها و نادیده گرفتن تفاوت‌ها نادرست است. - همه پدیده‌های اجتماعی بُعد عینی و ذهنی دارند.

(۳) جهان اجتماعی و موجود زنده را نباید یکسان پنداشت. - برخی از پدیده‌ها بُعد معنایی قوی‌تری دارند و برخی بُعد مادی قوی‌تری دارند.

(۴) تفاوت‌های جهان اجتماعی با موجود زنده از شباهت‌های آن عمیق‌تر است. - فقر و ثروت بُعد ذهنی دارند و در محیط نیز جلوه‌گر می‌شوند.

۲۴- کدام گزینه به ترتیب مصداق مناسبی برای پدیده‌های اجتماعی «خرد، میانه و کلان» است؟

(۱) کنش‌های اجتماعی - بانک کشاورزی - بازارهای بین‌المللی فارکس

(۲) کلاس درس - نظام آموزش و پرورش - دانش‌آموزان

(۳) کنش‌های اجتماعی - بانک مرکزی ایران - بانک ملی ایران

(۴) کلاس درس - مدرسه - دانش‌آموزان

۲۵- با توجه به جدول مقابل، به ترتیب کدام گزینه آن را به درستی کامل می‌کند؟

(۱) امنیت - ماه - زلزله

(۲) فرشتگان - خانواده - سیل

(۳) صلح - ستارگان - سنت‌های الهی

(۴) سنت‌های الهی - ماه - عدالت

(الف)	پدیده‌هایی که وارد جهان اجتماعی می‌شوند.
(ب)	بیرون جهان اجتماعی است.
(ج)	درون جهان اجتماعی قرار می‌گیرد.

۲۶- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

- (۱) همه اعضای جهان اجتماعی از عضویت و حقوق و تکالیف نقش‌های مربوط به خود و دیگران اطلاع دارند.
- (۲) خرده‌فرهنگ‌هایی که درون یک فرهنگ عمومی قرار دارند؛ اغلب با فرهنگ عمومی سازگارند.
- (۳) جهان اجتماعی با انتقال وراثتی فرهنگ خود به نسل‌های بعد، تداوم می‌یابد.
- (۴) خانواده، امنیت و صلح حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند.

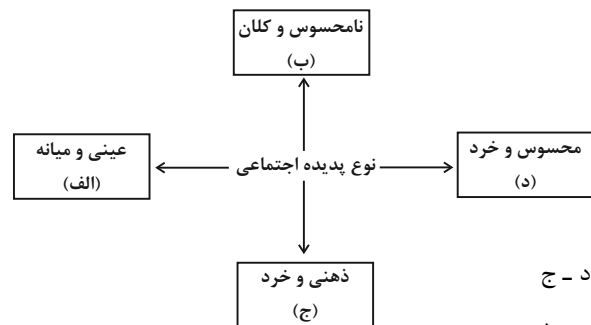
۲۷- هر عبارت به ترتیب مصداق کدام مفهوم یا موضوع است؟

- بیشتر شبیه یک بازی گروهی است.
- نگرش به عالم و آدم، شیوه‌های یاددهی - یادگیری
- با قرارداد افراد به وجود می‌آید.
- اشتراک میان جهان طبیعت و جهان غرب
- (۱) فرهنگ - مصداق جامعه - نظم اجتماعی - مجموعه‌های بزرگ
- (۲) جهان اجتماعی - آگاهی مشترک - عضویت در جهان اجتماعی - نوع نظم
- (۳) جامعه - آگاهی مشترک - عضویت در جهان اجتماعی - نوع نظم
- (۴) جهان اجتماعی - مصداق فرهنگ - نظم اجتماعی - مجموعه‌های بزرگ

۲۸- به ترتیب، پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر کدام است؟

- چگونه موجودات ماوراءطبیعی به جهان اجتماعی راه پیدا می‌کنند؟
- چگونه موجودات زنده، زندگی خود را در طول زمان تداوم می‌بخشند؟
- جهان اجتماعی با یک موجود زنده در کدام حیطه اشتراک دارد؟
- (۱) به واسطه تأثیرات معنوی بر انسان - زاد و ولد - نوع عضویت اعضا
- (۲) به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند. - از طریق انتقال فرهنگ - برخورداری اعضا از حقوق و تکالیف
- (۳) به واسطه تأثیرات معنوی بر انسان - از طریق انتقال فرهنگ - شکل‌گیری براساس آگاهی
- (۴) به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند. - زاد و ولد - برخورداری از نظم

۲۹- هر یک از این پدیده‌ها، مربوط به کدام قسمت نمودار است؟

- محترم شمردن مقررات اجتماعی

- حضور در کلاس زبان
- علاقه به موسیقی سنتی
- هیئت عزاداری ایام محرم شهر بابل

(۱) الف - ج - د - الف

(۳) ب - د - ج - الف

(۲) ب - الف - د - ج

(۴) ج - الف - ب - د

۳۰- کارت قرمزی که داور فوتبال به بازیکن خطاکار نشان می‌دهد، بیانگر چه موردی در جهان اجتماعی است؟

- (۱) سطحی‌ترین پدیده اجتماعی
- (۲) تأثیرگذاری بر آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی
- (۳) عقاید و ارزش‌های جامعه
- (۴) سازماندهی آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی

📅 یک روز، یک درس

روزهای دوشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس جامعه‌شناسی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها، نمونه سوالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس جامعه‌شناسی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

آزمون ۳ آذر ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	
تاریخ (۱)	۲	۴	۶	۷	۸	
جغرافیای ایران	۲	۳	۵	۷	۸	
منطق	۱	۲	۳	۴	۵	
اقتصاد	۱	۲	۳	۵	۷	

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۶۱	۷۰	۲۰
۵	منطق - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۷۱	۸۰	
۶	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

انکم مسؤولون
صفحه‌های ۱۷ تا ۳۰

عربی، زبان قرآن (۱)

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ (أَوْ إِلَى) الْعَرَبِيَّةِ: (۳۱ - ۳۵)

۳۱- « كَثِيرٌ مِنَ الْجَبْرَانِ أَخْبَرُونَا بِمَا حَدَّثَ فِي الْمَتَاحِفِ التَّارِيخِيَّةِ وَ أَرَبِعَ مَكْتَبَاتٍ مِنْ هَذِهِ الْمَدِينَةِ! »:

- (۱) همسایگان بسیاری ما را باخبر کردند از آنچه در موزه‌های تاریخی و چهار کتاب‌خانه از شهر اتفاق افتاد!
- (۲) از بسیاری از همسایگان باخبر شدیم از آنچه در موزه‌های تاریخی و چهار کتاب‌خانه از آن شهر اتفاق افتاد!
- (۳) بسیاری از همسایگان ما را باخبر کردند از آنچه در موزه‌های تاریخی و چهار کتاب‌خانه از این شهر اتفاق افتاد!
- (۴) بسیاری از همسایگان ما را باخبر کردند از آنچه در موزه تاریخی و چهارمین کتاب‌خانه این شهر اتفاق افتاد!

۳۲- « كَانَتْ السَّاعَةُ التَّاسِعَةَ إِلَّا رُبْعًا وَ كَانَ مَدِيرُنَا فِي الْمَدْرَسَةِ يُنَادِينِي أُغْلِقْ حَنْفِيَّةَ الْمَاءِ بِسُرْعَةٍ! »:

- (۱) ساعت نه و ربع بود و مدیر مدرسه ما مرا صدا می‌زد که شیر آب را به سرعت ببند!
- (۲) ساعت یک ربع مانده به نه بود و مدیر ما در مدرسه مرا صدا زد که شیر آب را سریع ببندم!
- (۳) ساعت هشت و چهل و پنج دقیقه بود و مدیرمان در مدرسه مرا صدا می‌کرد که شیر آب را به سرعت ببند!
- (۴) در ساعت یک ربع مانده به نه، مدیر در مدرسه صدایم کرد که شیر آب را به سرعت ببندم!

۳۳- « تَحَبُّ هَوْلَاءِ الطَّالِبَاتِ مَدْرَسَتِنَا النُّشِيظَاتِ الْحَفَازِ عَلَى الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ لِأَنَّ النَّاسَ يَنْتَفِعُونَ بِهَا جَمِيعًا! »:

- (۱) نگهداری از تأسیسات عمومی را این دانش‌آموزان فعال مدرسه ما دوست دارند؛ زیرا مردم همه به آن سود می‌رسانند!
- (۲) این دانش‌آموزان مدرسه فعال ما نگهداری از تأسیسات عمومی را دوست می‌دارند؛ چراکه مردم همه از آن سود می‌برند!
- (۳) اینان، دانش‌آموزان فعال مدرسه ما نگهداری از تأسیسات عمومی را دوست می‌دارند؛ زیرا همه مردم از آن سود می‌برند!
- (۴) حفاظت و نگهداری از تأسیسات عمومی را این دانش‌آموزان فعال مدرسه ما دوست دارند؛ چراکه مردم همه از آن بهره می‌برند!

۳۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) مَا أَجْمَلَ الْإِحْتِرَامَ أَمَامَ الْوَالِدَيْنِ وَ مُعَلِّمِنَا! : چیزی زیباتر از احترام مقابل پدر و مادر و معلمان نیست!
- (۲) فِي أَحَدَ صُفُوفِ مَدْرَسَتِنَا حَضَرْنَا لِحِصَّةِ تَقْوِيَّةٍ! : در یک کلاس از مدرسه ما برای زنگ کلاس تقویتی حاضر شدیم!
- (۳) فِي الْخَامِسِ عَشْرٍ مِنْ عُمْرِي حَصَلْتُ عَلَى سِتَّةِ جَوَائِزٍ فِي مُسَابَقَةِ عِلْمِيَّةٍ! : در پانزده سال به شش جایزه در یک مسابقه علمی دست یافتم!
- (۴) نَحْنُ الْآنَ فِي الْيَوْمِ الثَّلَاثِ مِنَ الشَّهْرِ التَّاسِعِ وَ الْفَصْلِ الثَّلَاثِ مِنْ أَيَّامِ السَّنَةِ! : ما الان در روز سوم از ماه نهم و فصل سوم روزهای سال هستیم!

۳۵- « پَنجَاهِ وَ چَهَارِ دَرِصَدِ از ساکنان جهان را زنان تشکیل می‌دهند! »:

- (۱) خَمْسَةٌ وَ أَرْبَعُونَ فِي الْمِئَةِ مِنْ سُكَّانِ الْعَالَمِ فِيهَا النِّسَاءُ!
- (۲) أَرْبَعَةٌ وَ خَمْسُونَ فِي الْمِئَةِ مِنْ سُكَّانِ الْعَالَمِ تَتَشَكَّلُ مِنَ النِّسَاءِ!
- (۳) النِّسَاءُ يُشَكِّلْنَ أَرْبَعَةَ وَ خَمْسِينَ فِي الْمِئَةِ مِنْ سَاكِنِي الْعَالَمِ!
- (۴) خَمْسَةٌ وَ أَرْبَعُونَ مِنَ الْمِئَةِ فِي الْعَالَمِ مِنَ النِّسَاءِ!

۳۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّوْضِيحَاتِ:

- (۱) الإِقتِرَاحُ: الَّذِي يُبَيِّنُ طَرِيقَةً لِلقِيَامِ بِعَمَلٍ أَوْ يُعْطِي حَلًّا لِمُشْكَلَةٍ!
- (۲) المَتَحَفُ: آلَةٌ لِنَقْلِ الكَلَامِ وَ الأَصْوَاتِ إِلَى البَعِيدِ!
- (۳) الحَنْفِيَّةُ: أَدَاةٌ فِي أَنْبُوبِ المَاءِ أَوْ الغَازِ يَمكُنُ إِغْلَاقَهَا أَوْ فَتْحَهَا!
- (۴) المَضِيافُ: الَّذِي يذْهَبُ إِلَى الضِّيَافَةِ كَثِيرًا!

۳۷- عَيْنِ غَيْرِ المُنَاسِبِ عَنِ المَفْهُومِ: ﴿مَنْ جَاءَ بِالحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أمْثَالِهَا﴾

- (۱) تو نیکی می کن و در دجله انداز که ایزد در بیابانت دهد باز
- (۲) با دوست چو بد کنی شود دشمن تو با دشمن اگر نیک کنی گردد دوست
- (۳) نکوکاری از مردم نیکوکاری یکی را به ده می نویسد خدای
- (۴) هر آن کس که بنمود کار نکو همه ده برابر شود اجر او

۳۸- عَيْنِ الخَطَا حَسَبِ العِبَارَةِ: «عِنْدِي تِسْعَةٌ عَشْرَ صَدِيقًا، ذَهَبْنَا مَعًا إِلَى المَلْعَبِ وَ دَخَلْنَا فِي المَلْعَبِ إِلَّا أَرْبَعَةً مِنَّا»

- (۱) عَدَدُ الَّذِينَ دَخَلُوا فِي المَلْعَبِ: ثَلَاثُونَ نَاقِصُ أَرْبَعَةٍ عَشْرَ
- (۲) عَدَدُ الدَّاخِلِينَ فِي المَلْعَبِ: اثْنَانِ وَ ثَلَاثُونَ تَقْسِيمٌ عَلَى اثْنَيْنِ
- (۳) مَا دَخَلَ فِي المَلْعَبِ إِلَّا خَمْسَةٌ عَشْرَ مِنْهُمْ!
- (۴) عَدَدُ الَّذِينَ مَا دَخَلُوا فِي المَلْعَبِ خُمُسُ عَشْرِينَ!

۳۹- عَيْنِ الخَطَا فِي العَمَلِيَّاتِ الحِسَابِيَّةِ:

- (۱) اثْنَا عَشْرَ زَائِدٌ ثَمَانِيَةٌ يَسَاوِي عَشْرِينَ!
- (۲) عَشْرَةٌ فِي ثَلَاثَةٍ يُسَاوِي ثَلَاثِينَ!
- (۳) مِئَةٌ تَقْسِيمٌ عَلَى اثْنَيْنِ يَسَاوِي خَمْسِينَ!
- (۴) خَمْسَةٌ وَ عَشْرُونَ نَاقِصٌ خَمْسَةٌ عَشْرَ يَسَاوِي تِسْعَةً!

۴۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ العَدَدِ وَ المَعْدُودِ:

- (۱) نُسَافِرٌ إِلَى غَابَاتِ مَازَنْدَرَانَ مَعَ سِتَّةِ صَدِيقٍ وَ مَعْلَمَيْنِ الاثْنَيْنِ!
- (۲) إِنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ تِسْعَةً وَ تِسْعِينَ أَجْزَاءً مِنَ الرَّحْمَةِ لِلنَّاسِ!
- (۳) ظَرْفِيَّةٌ سَيَارَتَنَا أَقَلُّ مِنَ خَمْسَةِ مَسَافِرِينَ وَ لَهَا سَائِقٌ وَاحِدٌ!
- (۴) يَأْخُذُ أَحَدَ عَشْرَ كِتَابًا وَ مَقَالَتَيْنِ اثْنَيْنِ مِنَ المَكْتَبَةِ وَ يَجْلِسُ عَلَى الكُرْسِيِّ السَّادِسِ!

تاریخ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و

مصر، هند و چین

صفحه‌های ۳۰ تا ۴۹

۴۱- باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را بر اساس نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با

آن به چند دوره تقسیم کرده‌اند؟

(۱) کشف آتش و به‌کارگیری آن - استفاده از نقاشی برای بیان احساسات

(۲) نوع معماری منازل و بناها - استفاده از سنگ و آهن

(۳) گردآوری خوراک - تولید خوراک

(۴) ابداع خط و نگارش - شکل‌گیری نخستین تمدن‌ها

۴۲- کدام گزینه مطابق یافته‌های باستان‌شناسان صحیح نیست؟

(۱) کشف آتش و به‌کار گرفتن آن مربوط به دوران پیش از تاریخ است.

(۲) استفاده از مس به روش چکش‌کاری به دوره نوسنگی تعلق دارد.

(۳) در اواخر دوره تولید خوراک، بشر هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به‌کار گرفت.

(۴) کشت غلات و رام کردن جانوران در عصر نوسنگی روی داد.

۴۳- به‌ترتیب کدام گزینه نمودار زیر را تکمیل می‌کند؟

«کشاورزی و دامداری ← ... تولید مازاد برنیاز ← ... ← شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن»

(۱) پیدایش روستاها - تخصصی شدن کارها - شکل‌گیری تجارت

(۲) شکل‌گیری تجارت - پیدایش روستاها - تخصصی شدن کارها

(۳) تخصصی شدن کارها - پیدایش روستاها - شکل‌گیری تجارت

(۴) پیدایش روستاها - شکل‌گیری تجارت - تخصصی شدن کارها

۴۴- کدام گزینه به یکی از مهم‌ترین دلایل تولید محصولات فراوان در بین‌النهرین اشاره دارد؟

(۱) جمعیت زیاد و نیاز به تولید فراوان محصولات

(۲) بارندگی‌های بسیار زیاد و خاک حاصلخیز

(۳) وجود شرایط داد و ستد با تمدن‌های اطراف

(۴) وجود نداشتن امکان کشت دیم در این منطقه

۴۵- کدام مورد درباره تمدن سومر صحیح است؟

(۱) همه شهرهای سومر دارای یک حکومت مرکزی بودند که والیان آن‌ها در همه حال از آن اطاعت می‌کردند.

(۲) مردمان سومر خدایانشان را مهربان و دوستانه می‌پنداشتند و به همین دلیل قربانی‌ها و هدایای بسیاری نثارشان می‌کردند.

(۳) این تمدن در ناحیه جنوب بین‌النهرین وجود داشت و از نام یکی از اقوام کهن ساکن این منطقه الهام گرفته شده بود.

(۴) صنعتگران سومری علی‌رغم مهارت در سفالگری، در ساخت ابزار و کاربرد فلزات دانشی نداشتند.

۴۶- کدام مورد درباره رونق دادوستد از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب کشاورزی، درست است؟

- (۱) به تدریج تخصصی شدن کارها و به وجود آمدن پیشه‌هایی چون ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی را در پی داشت.
- (۲) روند یکجانشینی و پدید آمدن روستاها را گسترش داد و به تولید اضافه بر نیاز جامعه روستایی منجر شد.
- (۳) نتیجه نهایی انقلاب کشاورزی و برآیند افزایش جمعیت، تخصصی شدن کارها و شکل‌گیری شهرها بود.
- (۴) زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

۴۷- با توجه به موارد زیر کدام گزینه در رابطه با تمدن سند صحیح است؟

- (الف) ساختمان‌های این ناحیه با معماری یکسان و آجرهایی با اندازه‌های مشخص ساخته می‌شدند.
- (ب) کاوش‌های باستان‌شناسی نشان می‌دهد حدود ۱۵۰۰ ق.م با افزایش جمعیت، اولین شهرها در این ناحیه پدید آمده است.
- (ج) وجود اشیایی مربوط به مراکز تمدنی بین‌النهرین و ایران در این منطقه، نشان‌دهنده دادوستد این نواحی با یکدیگر می‌باشد.

- (۱) «الف» همانند «ج» و برخلاف «ب» مربوط به تمدن دره سند نیست.
- (۲) «ب» همانند «الف» و برخلاف «ج» مربوط به تمدن دره سند است.
- (۳) «الف» همانند «ج» و برخلاف «ب» مربوط به تمدن دره سند است.
- (۴) «ب» برخلاف «الف» و همانند «ج» مربوط به تمدن دره سند نیست.

۴۸- مفهوم «برهمن» در هند باستان به چه معنا بود؟

- (۱) خدای بزرگ هندوها
- (۲) نام یکی از آیین‌های پرترفدار بودایی
- (۳) روحانیون و کاهنان ممتاز
- (۴) شکست‌ناپذیر و ماوراءالطبیعه

۴۹- هر یک از عبارات زیر به کدام دوره از تمدن چین باستان مربوط است؟

- پیشرفت در کشاورزی، صنعت، علم و فرهنگ
  - تکمیل دیوار بزرگ چین
  - گشایش جاده ابریشم
  - رواج اندیشه و آیین کنفوسیوس
- (۱) هان - چهاین - هان - هان
  - (۲) هان - هان - چهاین - هان
  - (۳) چهاین - هان - هان - چهاین
  - (۴) چهاین - چهاین - هان - هان

۵۰- کدام گزاره درباره آیین کنفوسیوس صادق است؟

- (۱) این اصول و آیین تنها مربوط به روابط فردی و اجتماعی انسان‌ها می‌شد.
- (۲) کنفوسیوس بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت.
- (۳) این آیین درباره دین یا خدایان چینی اصلاً سخنی نگفته است.
- (۴) در چارچوب اصول کنفوسیوس، افراد بر مبنای میزان دانش و ثروت به خدمت گرفته می‌شدند.

جغرافیای ایران

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا
موقعیت جغرافیایی ایران
صفحه‌های ۸ تا ۲۱

۵۱- کدام گزینه، به ترتیب به پاسخ دو سؤال کلیدی «چطور» و «چه چیز» در ارتباط با «دریاچه ارومیه» اشاره می‌کند؟

- (۱) حفر بی‌رویۀ چاه‌ها - کاهش بارش در حوضۀ آبریز دریاچه
- (۲) تغییر در میزان آب ورودی به دریاچه - گرم شدن عمومی هوا
- (۳) کاهش آب دریاچه - حفر بی‌رویۀ چاه‌ها در اطراف دریاچه
- (۴) تأمین آب دریاچه از طریق چشمه‌های کف - عبور رودهای ورودی از لایه‌های نمکی

۵۲- کدام عبارت فرضیۀ مناسبی برای پرسش زیر است؟

«چرا در سال ۱۳۹۵ میزان رشد جمعیت به کمترین حد یعنی ۱/۲۴ درصد رسید؟»

- (۱) میان عدم تحقق برنامه‌های تأمین اجتماعی و نرخ بالای بیکاری رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.
  - (۲) مشکلات و مسائل زیست‌محیطی از عوامل کاهش رشد جمعیت بوده است.
  - (۳) مهاجرت از عوامل تأثیرگذار بر کاهش رشد جمعیت است.
  - (۴) به نظر می‌رسد سیاست‌های کاهش فرزندآوری از سال ۱۳۶۵ از عوامل کاهش رشد جمعیت است.
- ۵۳- فرضیه پاسخ ... و حدس ... محقق به سؤال تحقیق است و این فرضیه‌ها به ... پژوهشگر بستگی دارد.

- (۱) پیشنهادی - اندیشمندانه - تجربیات
- (۲) روشن - پیشنهادی - دانش
- (۳) علمی - اندیشمندانه - سوابق پژوهشی
- (۴) قطعی - پیشنهادی - نتیجه‌گیری

۵۴- همه عبارت‌های زیر در مورد گام سوم پژوهش در جغرافیا درست است؛ به جز:

- (۱) در این مرحله جغرافی‌دانان اطلاعات لازم را، از منابع و روش‌های مختلفی به دست می‌آورند.
- (۲) نقشه‌ها، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای و سالنامه‌ها از ابزارهای گردآوری اطلاعات هستند.
- (۳) روش کتابخانه‌ای در برخی پژوهش‌های علمی، مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- (۴) پژوهشگر در روش میدانی جمع‌آوری اطلاعات، ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر می‌برد.

۵۵- با توجه به متن زیر، پژوهشگر در مراحل مختلف تحقیق خود از کدام روش جمع‌آوری اطلاعات استفاده کرده است؟

«پژوهشگری برای تحقیق در مورد تغییرات آب و هوایی، به دشت‌های اطراف منطقه مورد مطالعه خود رفته و نمونه‌هایی از فسیل‌های جانداران را جمع‌آوری می‌کند. سپس برای تکمیل اطلاعات خود از سایت هواشناسی میانگین دمای سالانه ۳۰ سال اخیر را استخراج می‌نماید و در مرحله آخر با اساتید دانشگاهی رشته اقلیم‌شناسی گفت‌وگو و مصاحبه می‌کند.»

- (۱) میدانی - کتابخانه‌ای - میدانی
- (۲) کتابخانه‌ای - میدانی - میدانی
- (۳) میدانی - کتابخانه‌ای - کتابخانه‌ای
- (۴) کتابخانه‌ای - میدانی - کتابخانه‌ای

۵۶- کدام گزینه روند صحیح تر و کامل تری را در تحقیقات جغرافیایی نمایش می‌دهد؟

- (۱) جمع‌آوری اطلاعات ← طبقه‌بندی ← استخراج ← حذف اطلاعات غیرضروری
- (۲) جمع‌آوری اطلاعات ← استخراج ← طبقه‌بندی اطلاعات ← حفظ اطلاعات ضروری ← تجزیه و تحلیل
- (۳) جمع‌آوری اطلاعات ← طبقه‌بندی ← استخراج ← حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش
- (۴) جمع‌آوری اطلاعات ← حذف اطلاعات غیرضروری ← طبقه‌بندی اطلاعات ← تجزیه و تحلیل

۵۷- کدام گزینه پاسخ صحیحی برای عبارت‌های زیر است؟

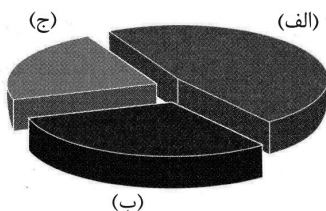
- کدام دریا دارای سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب است؟

- دروازه خروجی نفت خلیج فارس کدام است؟

- ایران در کدام منطقه واقع شده است؟

- (۱) دریای خزر - جزیره لارک - شمال منطقه معتدله نیمکره شمالی
- (۲) خلیج فارس - جزیره لارک - شمال منطقه معتدله نیمکره جنوبی
- (۳) خلیج فارس - تنگه هرمز - جنوب منطقه معتدله نیمکره جنوبی
- (۴) دریای عمان - تنگه هرمز - جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی

۵۸- با توجه به نمودار زیر، به ترتیب «الف، ب و ج» کدام مرزهای ایران را نشان می‌دهند؟

- (۱) دریایی - رودخانه‌ای - خشکی
- (۲) خشکی - دریایی - رودخانه‌ای
- (۳) خشکی - رودخانه‌ای - دریایی
- (۴) دریایی - خشکی - رودخانه‌ای

۵۹- علت ممتاز بودن موقعیت نسبی کشور ایران کدام است؟

- (۱) قرارگرفتن در مجاورت دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان و تنگه هرمز
- (۲) گستردگی در عرض‌های جغرافیایی و تنوع آب‌وهوایی بالا
- (۳) برخورداری از موقعیت ریاضی خاصی که تنوع محیط‌زیست و تولید کشاورزی را به دنبال داشته است.
- (۴) دارا بودن موقعیت ریاضی منحصر به فرد کشور در عرض ۲۵ تا ۴۰ درجه شمالی و طول ۴۴ تا ۶۳ درجه شرقی

۶۰- کدام گزینه از فواید دسترسی به آب‌های آزاد نیست؟

- (۱) ارتباط با سایر نقاط جهان
- (۲) دستیابی به منابع غذایی
- (۳) دستیابی به سوخت‌های فسیلی
- (۴) افزایش مرزهای مشترک سیاسی

📅 یک روز، یک درس

روزهای پنجشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس تاریخ و جغرافیا اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها، نمونه سوالات پیشنهادی و آزمونک مربوط به درس تاریخ و جغرافیا را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

منطق

مفهوم و مصداق
اقسام و شرایط تعریف
صفحه‌های ۲۰ تا ۳۸

۶۱- چه تعداد از مفاهیم زیر جزئی محسوب می‌شوند؟

«امامزاده صالح، میدان فردوسی، پاسگاه انتظامی، همان خیابان روبه‌رو»

(۱) یک (۲) دو

(۳) سه (۴) چهار

۶۲- با استفاده از مفاهیم زیر کدام‌یک از روابط چهارگانه را نمی‌توان ساخت؟

«اسب، خ امام پلاک ۳، پادشاه، پایتخت ایران، کشور، درخت سیب، پرندۀ سعادت، تنومند، عصبانی، نشخوارکننده، آدرس»

(۱) تباین (۲) عموم و خصوص مطلق

(۳) تساوی (۴) عموم و خصوص من‌وجه

۶۳- میان مفاهیم «مفهوم کلی» و «مفهومی که صرفاً دارای یک مصداق واقعی است» نسبت ... برقرار است.

(۱) تساوی (۲) عموم و خصوص من‌وجه

(۳) عموم و خصوص مطلق (۴) تباین

۶۴- در کدام گزینه شاهد دسته‌بندی نادرستی هستیم؟ (از عام به خاص)

(۱) علم - تصور - جملات پرسشی

(۲) شیء - شیء چوبی - شیء مادی - صندلی ساخته شده از چوب

(۳) لفظ - جمله - جمله غیر ساده

(۴) مفهوم - مفهوم جزئی - مفهوم جزئی با یک مصداق حقیقی

۶۵- کدام‌یک تعریف لغوی است و کدام‌یک تعریف مفهومی نیست؟

(الف) SOS ← کمک (ب) سبو ← کوزه سفالی (ج) مثلث ← شکل سه‌ضلعی

(د) کشتی ← تایتانیک (ه) قاره ← آسیا (و) دانشگاه ← مجتمع آموزشی عالی

(۱) «الف»، «ب» (۲) «د»، «و»

(۳) «ه»، «د» (۴) «الف»، «ج»

۶۶- کدام مفهوم را نمی‌توان از طریق ذکر مصادیق آن تعریف کرد؟

(۱) ققنوس (۲) فرشتگان

(۳) اعداد (۴) الله

۶۷- ایراد تعاریف زیر به ترتیب کدام است؟

- تیره: آنچه روشن نیست

- ستاره: نگین آسمان

(۱) دوری بودن - دوری بودن (۲) دوری بودن - واضح نبودن

(۳) واضح نبودن - دوری بودن (۴) واضح نبودن - واضح نبودن

۶۸- کدام یک از تعاریف زیر تعریف از طریق ذکر مصادیق نیست؟

(۱) مثلث: مثلث قائم الزاویه

(۲) وسیله اندازه‌گیری: گونیا

(۳) ورود ممنوع: خیابان‌های یک‌طرفه، بن‌بست‌های اختصاصی

(۴) مغالطه: خطای اندیشه

۶۹- می‌توان گفت که ... و تعاریف «فلز: ماده‌ای رسانای جریان برق» و «مغالطه: نوعی استنتاج عامدانه غلط در اندیشه» به ترتیب ... و ...

(۱) جامعیت تعریف، یعنی تعریف تمام مصادیق مفهوم مجهول را دربرگیرد - مانع نیست - جامع نیست

(۲) مانعیت تعریف، یعنی تعریف تمام مصادیق مفهوم مجهول را دربرگیرد - مانع نیست - جامع است

(۳) جامعیت تعریف، یعنی تعریف فقط مصادیق مفهوم مجهول را دربرگیرد - جامع است - مانع نیست

(۴) مانعیت تعریف، یعنی تعریف فقط مصادیق مفهوم مجهول را دربرگیرد - جامع نیست - مانع است

۷۰- دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم در کدام نوع تعریف انجام می‌شود؟

(۱) تعریف لفظی (۲) تعریف مفهومی

(۳) تعریف مصداقی (۴) تعریف ترکیبی

منطق - سؤال‌های «آشنا»

۷۱- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره مفهوم جزئی صحیح نیست؟

- (۱) مفهومی که بر مصادیق متعدد در خارج قابل انطباق نیست و تنها یک مصداق مشخص ندارد.
- (۲) مفهومی که تنها بر یک مصداق خارجی قابل انطباق است و فقط بر خود همان مفهوم اشاره دارد.
- (۳) مفهومی که بر مصادیق متعدد در خارج قابل انطباق نیست و تنها بر یک مصداق مشخص قابلیت انطباق دارد.
- (۴) مفهوم جزئی معمولاً یا اسمی خاص است یا با صفات اشاره «این» و «آن» همراه است.

۷۲- در گزاره زیر به ترتیب کلمات مشخص شده مفهوم کلی هستند یا جزئی؟

«مجموع کتاب‌های این کتابخانه ۲۰۰ جلد بودند که من نیز کتاب علی را به آنجا هدیه دادم و علی از این کار من بسیار خوشحال شد.»

(۱) کلی - جزئی - جزئی	(۲) جزئی - کلی - جزئی
(۳) جزئی - کلی - کلی	(۴) کلی - کلی - جزئی

۷۳- در عبارات «سرو نقطه ندارد.» و «امام رضا (ع) ضامن آهو است.» مفاهیم خط کشیده شده به ترتیب چه نوع مفاهیمی هستند و درباره نوع مفهوم دوم

می‌توان گفت: ...

- (۱) کلی - جزئی - مفهومی که مصداق آن کاملاً مشخص است و بیش از یک مورد نیست.
- (۲) جزئی - کلی - مفهومی که مصداق آن کاملاً مشخص است و بیش از یک مورد نیست.
- (۳) جزئی - کلی - مفهومی که ممکن است هیچ مصداق خارجی نداشته باشد.
- (۴) کلی - جزئی - مفهومی که ممکن است هیچ مصداق خارجی نداشته باشد.

۷۴- «مصادق» همان ... است؛ مانند ...

- (۱) چیزی که بر آن صدق می‌شود - خودکار نسبت به زرد
- (۲) افراد یک مفهوم در جهان خارج - انسان نسبت به حیوان
- (۳) فرد متناظر با یک لفظ - جزئی نسبت به مفهوم
- (۴) معنای مفاهیم ذهنی - ارسطو نسبت به فیلسوف

۷۵- در جمله «فیلسوف بزرگ اسلامی، ملاصدرا، می‌گوید مردم بر دو دسته‌اند: واقف و سائر» به ترتیب چند مفهوم جزئی و چند مفهوم کلی وجود دارد؟

(۱) دو - هفت	(۲) یک - پنج
(۳) یک - هشت	(۴) یک - هفت

۷۶- داشتن تعریفی مشترک از یک مطلب اهمیت دارد؛ زیرا ... در تمامی علوم ... وجود دارند که در آن علم تعریف می‌شوند. آموختن نحوه تعریف

صحیح و انواع تعریف دارای اهمیت است؛ چون ... ترکیب مجموعه‌ای از تصورات معلوم که باعث کشف تصویری مجهول شود ... نام دارد.

(۱) ریشه اصلی اختلافات تعریف هر علم از مفاهیم به نحو خاصی است - اصطلاحات تخصصی - از خطای ذهنی جلوگیری می‌کند - تعریف

(۲) ریشه اصلی اختلافات مشخص نبودن مفاهیم و نداشتن تعریف دقیق از مفاهیم است - اصطلاحات تخصصی - از خطای ذهنی جلوگیری می‌کند - تعریف

(۳) ریشه اختلاف به نحو خاصی تعریف شدن اصطلاحات هر علم است - اصطلاحات علمی - از خطای ذهنی جلوگیری می‌کند - استدلال

(۴) ریشه اختلافات تعریف هر علم از مفاهیم به نحو خاصی است - اصطلاحات علمی - از انواع برداشت از مفاهیم گوناگون جلوگیری می‌کند - استدلال قیاسی

۷۷- نوع تعریف‌های زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟ (به ترتیب)

الف) کتاب مقدس: کتاب‌هایی همچون قرآن و انجیل

ب) انسولین: دارویی برای درمان بیماری دیابت

پ) روان‌شناسی شخصیت: روان‌شناسی‌ای که با طبقه‌بندی افراد و مطالعه تفاوت‌های فردی سر و کار دارد.

(۱) تعریف از طریق ذکر مصادیق - تعریف لفظی - تعریف مفهومی

(۲) تعریف لفظی - تعریف لفظی - تعریف از طریق ذکر مصادیق

(۳) تعریف از طریق ذکر مصادیق - تعریف مفهومی - تعریف لفظی

(۴) تعریف از طریق ذکر مصادیق - تعریف مفهومی - تعریف مفهومی

۷۸- از آن‌جا که هدف از تعریف کردن شناساندن مفاهیم و ... برای شنونده است؛ استفاده از ... به معرفی بهتر مفهوم کمک می‌کند.

(۱) تصدیق‌های مجهول - چند نوع تعریف

(۲) تصورات مجهول - چند نوع تعریف

(۳) تصدیق‌های مجهول - چند نوع استدلال

(۴) تصورات مجهول - چند نوع استدلال

۷۹- تعریف ... برای تعریف واژگانی مناسب است که به وسیله آن، امور مشابه به یکدیگر را به مخاطب می‌شناسانیم؛ مانند تعریف ... به ...

(۱) مفهومی - مثلث - مقدار با مجموعه زوایای ۱۸۰ درجه

(۲) از طریق ذکر مصادیق - کتاب - چیزهایی خواندنی نظیر شفا و قانون

(۳) مفهومی - غذا - ماده خوراکی همانند قرمه‌سبزی

(۴) از طریق ذکر مصادیق - سوبسید - یارانه

۸۰- اگر تعریفی «جامع باشد ولی مانع نباشد یا اینکه نه جامع باشد نه مانع» نسبت میان مفهوم مورد تعریف و تعریف به ترتیب چگونه خواهد بود؟

(۱) عموم و خصوص مطلق - فقط تباین

(۲) عموم و خصوص من وجه - فقط عموم و خصوص من وجه

(۳) عموم و خصوص مطلق - تباین یا عموم و خصوص مطلق

(۴) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من وجه یا تباین

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اصول انتخاب درست
مرز امکانات تولید
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۲

۸۱- فردی با ۲۰۰,۰۰۰ تومان پس‌انداز خود گزینه‌های زیر را در فهرست انتخاب‌های خود دارد:

- ۲۰ برگه از اوراق مشارکت با سود هر ورق ۵۰۰ تومان خریداری کند.

- این پول را در بانک با سود ۲۰٪ سرمایه‌گذاری کند.

- با خرید و فروش تعدادی سکه طلا سود ۷۰,۰۰۰ تومان کسب کند.

- با سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار ۶۰,۰۰۰ تومان سود دریافت کند.

الف) این فرد پول خود را در چه کاری باید سرمایه‌گذاری کند؟

ب) هزینه فرصت این انتخاب برای فرد کدام خواهد بود؟

۱) الف) سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار ب) ۷۰,۰۰۰ تومان سودی که از خرید و فروش سکه می‌توانست کسب کند.

۲) الف) خرید و فروش سکه ب) ۴۰,۰۰۰ تومان سودی که از سرمایه‌گذاری در بانک می‌توانست کسب کند.

۳) الف) خرید و فروش سکه ب) ۶۰,۰۰۰ تومان سودی که از سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار می‌توانست کسب کند.

۴) الف) سرمایه‌گذاری در بانک ب) ۱۰,۰۰۰ تومان سودی که از خرید اوراق مشارکت می‌توانست کسب کند.

۸۲- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب چگونه است؟

الف) تجهیزات اداری (میز، تخته، ابزارهای آموزشی و ...) در یک شرکت تدریس خصوصی مثالی برای منابع طبیعی از عوامل تولید است.

ب) همه عوامل یا منابع تولید در اقتصاد، کمیاب هستند.

پ) هنگامی که به عنوان یک کارآفرین وارد میدان اقتصاد می‌شوید، باید ابتدا از منابع یا عوامل تولید خود آگاه شوید.

ت) مهارت و دانش تدریس معلمان یک شرکت تدریس خصوصی، مثالی برای نیروی کار از عوامل تولید است.

ث) منابع تولید در حالت کلی، امکانات در اختیار شما برای ارائه محصول یا خدمت است.

ج) این عبارت که «اگر کشاورز کل زمین را زیر کشت گندم ببرد، دیگر نمی‌تواند در آن یونجه یا جو بکارد.» به این اصل که هر چیزی دارای محدودیت در استفاده است، اشاره دارد.

۱) د - غ - د - د - غ - د - د - غ - غ

۲) د - غ - د - د - د - د - د - غ - غ

۸۳- آقای شریفی می‌خواهد تصمیم بگیرد چه محصولی را برای تولید شرکت خود در سال آینده انتخاب کند. او می‌تواند به تولید مداد رنگی با ظرفیت

تولیدی هر سال ۵۰ هزار مداد رنگی به قیمت هر کدام ۱۰۰۰ تومان بپردازد. همچنین می‌تواند به تولید دفترچه یادداشت با درآمد ۴۵ میلیون تومان

در سال و یا تولید دفتر نقاشی با ظرفیت تولیدی ۳۰ هزار عدد در سال به قیمت هر کدام ۵ هزار تومان، اقدام کند. به ترتیب انتخاب آقای شریفی و

هزینه فرصت انتخاب وی کدام است؟

۱) تولید دفتر نقاشی - درآمد تولید مداد رنگی

۲) تولید مداد رنگی - درآمد تولید دفتر نقاشی

۳) تولید مداد رنگی - درآمد تولید دفترچه یادداشت

۴) تولید دفتر نقاشی - درآمد تولید دفترچه یادداشت

محل انجام محاسبات

۸۴- سبجان به تازگی در کلاس‌های زبان آلمانی ثبت نام کرده و بابت این ثبت نام ابتدای ماه ۲,۱۵۰,۰۰۰ تومان پرداخته است؛ در حالی که کلاس کیفیت لازم را ندارد. هم‌چنین سبجان در تدریس زبان انگلیسی مهارت دارد و می‌توانست زمان رفتن به کلاس زبان آلمانی را برای تدریس زبان انگلیسی صرف کند و بابت آن ماهیانه ۹۵۰,۰۰۰ تومان دریافت کند. با توجه به توضیحات فوق «هزینه هدر رفته» و «هزینه فرصت» ماهیانه سبجان برای این انتخاب به ترتیب چند تومان است؟

- (۱) ۲,۱۵۰,۰۰۰ تومان - ۹۵۰,۰۰۰ تومان
 (۲) ۳,۱۰۰,۰۰۰ تومان - ۹۵۰,۰۰۰ تومان
 (۳) ۲,۱۵۰,۰۰۰ تومان - ۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان
 (۴) ۳,۱۰۰,۰۰۰ تومان - ۹۵۰,۰۰۰ تومان

۸۵- یک قید بودجه برای خرید دو کالای چیپس و پفک داریم. با توجه به موارد داده شده، اگر بخواهیم ۵۰ درصد از بودجه خود را خرج کنیم، باید کدام گزینه را انتخاب کنیم؟

- اگر ۱۰ بسته پفک بخریم، همه بودجه خود را خرج کرده‌ایم.

- قیمت هر بسته چیپس ۱۵۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر بسته پفک ۱۰۰,۰۰۰ تومان است.

- (۱) خرید ۲ بسته چیپس + خرید ۳ بسته پفک
 (۲) خرید ۲ بسته چیپس + خرید ۲ بسته پفک
 (۳) خرید ۱ بسته چیپس + خرید ۴ بسته پفک
 (۴) خرید ۱ بسته چیپس + خرید ۳ بسته پفک

۸۶- به ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- مهارت کاشت دانه توسط کشاورزانی که روی زمین کار می‌کنند، جزء کدام دسته از عوامل تولید می‌باشد؟

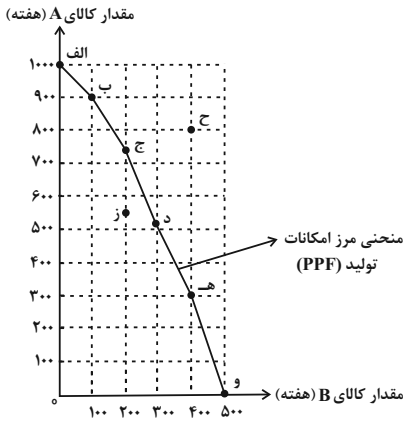
- عبارت «بهترین تصمیم به نوع رویکرد شما بستگی دارد.» بیانگر چیست؟

- (۱) نیروی کار - مقایسه هزینه‌ها و منافع براساس اطلاعاتی که از آن‌ها داریم، انجام می‌گیرد.
 (۲) سرمایه انسانی - مقایسه منافع و هزینه‌ها بخشی از تصمیم‌گیری منطقی است.
 (۳) نیروی کار - مقایسه هزینه‌ها و منافع کسب و کار از مهم‌ترین مراحل راه‌اندازی آن است.
 (۴) سرمایه طبیعی - این که چه چیزی را منفعت و چه چیزی را هزینه به حساب بیاوریم، وابسته به موقعیت‌ها و ارزش‌های ما است.

۸۷- کدام گزینه در رابطه با واقعیت صحیح است؟

- (۱) مرز امکانات تولید یکی از الگوهایی است که نمایشی پیچیده از واقعیتی ساده است.
 (۲) افزایش منابع موجب انتقال مرز امکانات تولید می‌شود.
 (۳) بهترین حالت آن است که یک شرکت در درون مرز امکانات، تولید کند.
 (۴) مرز امکانات تولید، نشان‌دهنده متوسط میزان تولید با منابع موجود است.

۸۸- نمودار مرز امکانات زیر مربوط به یک شرکت فرضی است که تنها دو کالای A و B را تولید می‌کند. چند مورد از عبارات زیر در خصوص این نمودار صحیح است؟

الف) اگر این شرکت همه منابع کمیاب را فقط برای تولید کالای A به کار گیرد، حداکثر ۹۰۰ واحد در هفته تولید خواهد کرد.

ب) اگر این شرکت همه منابع کمیاب را فقط برای تولید کالای B به کار گیرد، حداکثر ۴۰۰ واحد در هفته تولید خواهد کرد.

پ) در نقطه (ب) بیشتر منابع به تولید کالای B اختصاص یافته و در نقطه (ه) منابع بیشتر صرف تولید کالای A شده است.

ت) هر نقطه بر روی منحنی مرز امکانات تولید، قابل انتخاب و قابل تولید برای شرکت است.

ث) نقطه (ز)، به ما نشان می‌دهد که اگر ۵۵۰ واحد کالای A تولید شود، منابع کافی برای تولید ۳۰۰ واحد کالای B وجود خواهد داشت، بنابراین شرکت تولید در نقطه (ز) را ترجیح می‌دهد.

ج) نقاط خارج از مرز (مانند نقطه «ح») با افزایش منابع قابل دستیابی هستند.

۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۸۹- کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

الف) در صورتی که اقتصاد کشور ... باشد، بهتر شدن وضعیت کشور موجب بدتر شدن وضع دیگران می‌شود.

ب) اگر برای تولید مقدار بیشتری از کالای (الف)، مجبور شویم از مقداری از کالای (ب) صرف نظر کنیم، آن مقدار از کالای (ب) که از دست رفته، ... تولید بیشتر کالای (الف) است.

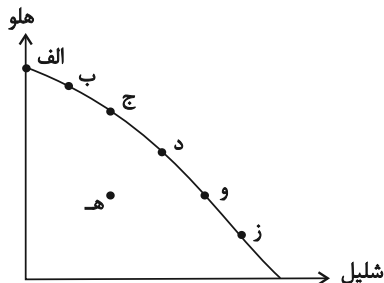
۱) الف) کارا ب) هزینه فرصت

۳) الف) کارا ب) هزینه هدررفته

۲) الف) ناکارا ب) هزینه فرصت

۴) الف) ناکارا ب) هزینه هدررفته

۹۰- با توجه به شکل زیر که الگوی مرز امکانات تولید دو محصول «هلو و شلیل» را نشان می‌دهد، چرا تولید در نقطه (ه) ناکارا است؟

۱) زیرا اقتصاد از منابع در دسترس خود بیشترین استفاده را نکرده است.

۲) زیرا در این نقطه هیچ کالایی تولید نمی‌شود که بتوان آن را جزء محاسبات اقتصادی محسوب کرد.

۳) زیرا از هر دو محصول شلیل و هلو به یک اندازه تولید کرده است.

۴) زیرا بهتر شدن وضعیت، مستلزم دستیابی به منابع غیرقابل دسترس است.

آزمون ۳ آذر ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز ی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
فارسی (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
دین و زندگی (۱)	۷	۶	۴	۳	۲	
زبان انگلیسی (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۴۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵
۲	دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵
۳	زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۵

۱۵ دقیقه

فارسی (۱)

ادبیات پایداری

درس ۳ تا ۵

صفحه‌های ۲۸ تا ۴۳

۹۱- معنای واژه مشخص شده با توجه به ابیات زیر، در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بشنو از آیت قرآن مجید
گر تو باور نکنی قول مرا (نشانه)
- (۲) گرت بدایع سعدی نباشد اندر بار
به پیش اهل و قرابت چه ارمغان آری (خویشاوند)
- (۳) من از تو جدا نبوده‌ام تا بوم
این است دلیل طالع مسعودم (سرنوشت)
- (۴) آن که بهر خود زند او ضامن است
وان که بهر حق زند او آمن است (ضمانت‌کننده)

۹۲- چند واژه نادرست معنا شده است؟

«تالاب: برکه / خذلان: ذلیل / علم کردن: مشهور کردن / ابوالعجایب: شگفتی‌ساز / محنت: رنج و بلا / ماسوا: آنچه از خداست / رفیع: ارزشمند / غبطه: رشک بردن / عزم: قصد»

- (۱) سه
(۲) پنج
- (۳) چهار
(۴) شش

۹۳- کدام بیت فاقد غلط املایی است؟

- (۱) ز هامون به چرخ برین شد سوار
سخن گفت بر ارش با کردگار
- (۲) ندانم نوهه قمری به طرف جویباران چیست
مگر او نیز همچون من غمی دارد شبانروزی
- (۳) مرا به رندی و عشق آن فضول عیب کند
که اعتراض بر اسرار علم غیب کند
- (۴) سحر چون خسرو خاور الم بر کوهساران زد
به دست مرحمت یارم در امیدواران زد

۹۴- در کدام بیت «حس آمیزی» به چشم می‌خورد؟

- (۱) عاشق یکرنگ را یار وفادار هست
بنده شایسته نیست ورنه خریدار هست
- (۲) گرچه لب ت می‌دهد مژده حلوی صبح
مانده همان زهر چشم تلخی گفتار هست
- (۳) لازمه عاشقی است رفتن و دیدن ز دور
ورنه ز نزدیک هم رخصت دیدار هست
- (۴) وحشی اگر رحم نیست در دل او گو مباش
شکر که جان تو را طاقت آزار نیست

۹۵- کدام یک از گزینه‌های زیر دارای «حسن تعلیل» و فاقد «تشخیص» است؟

- (۱) درنیابد حال پخته هیچ خام
پس سخن کوتاه باید والسلام
- (۲) خاک بغداد ز مرگ خلفا می‌گیرد
ورنه این شط روان چیست که در بغداد است
- (۳) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد
حاصل بی‌حاصلی نبود به‌جز شرمندگی
- (۴) عجب نیست بر خاک اگر گل شگفت
که چندین گل‌اندام در خاک خفت

۹۶- کدام گزینه فاقد «تشبیه» است؟

- (۱) همت بلند دار که نزد خدا و خلق
 (۲) ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما
 (۳) شاخ و برگ بید چون پیروزه گون زنجیر گشت
 (۴) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم
- باشد به قدر همت تو اعتبار تو
 بر قصر ستمکاران گویی چه رسد خذلان
 غنچه‌ها بر شاخ چون پیکان‌ها بر تیر گشت
 تا سختی کمان شما نیز بگذرد

۹۷- در گروه‌های اسمی زیر، جمعاً چند وابسته وجود دارد؟

«ابر آمد و باز بر سر سبزه گریست / بی باده گلرنگ نمی‌باید زیست

این سبزه که امروز تماشاگاه ماست / تا سبزه خاک ما تماشاگاه کیست»

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۹۸- واژه مشخص شده، در کدام گزینه «مفعول» است؟

- (۱) معلم نقاشی مرا خبر سازید که شاگرد وفادار حقیرت چاره درماندگی به شیوه معلم خود می‌کند.
 (۲) معلم را عادت بود که نقاشی نیم‌کاری با خود به کلاس آرد.
 (۳) اسب از پهلوی اسی خود را به کمال نشان می‌داد.
 (۴) باشد اسب می‌کشم و طراحی آغاز کرد.

۹۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از نظر مفهوم، کاملاً نادرست هستند؟

- الف) مفهوم بیت «چو به دوست عهد بندد ز میان پاک‌بازان / چو علی که می‌تواند که به سر برد وفا را؟» پاک‌باختگی حضرت علی (ع) است.
 ب) منظور از واژه «کاروانسرای» در عبارت «زین کاروانسرای، بسی کاروان گذشت»، «دنیا» است.
 ج) بیت «ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران، گویی چه رسد خذلان» به ناپایداری ظلم، اشاره دارد.
 د) منظور از واژه «رمه» در عبارت «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع» «ظالمان» است.
 هـ) مفهوم «شرف المکان بالمکین» با عبارت (بر تالایی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده‌ای) تناسب معنایی دارد.

- (۱) الف، ج (۲) ب، د (۳) د، هـ (۴) ب، هـ

۱۰۰- در همه ابیات، مفهوم «نابودی ستمگران و افول قدرت آنان» وجود دارد؛ به جز گزینه ...

- (۱) بر در بخت بد فرود آید هر که گیرد عنان مرکبش، آز
 (۲) هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد هم رونق زمان شما نیز بگذرد
 (۳) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد
 (۴) ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد

یک روز، یک درس: روزهای یکشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس فارسی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها و آزمونک مربوط به درس فارسی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

دین و زندگی (۱)

تفکر و اندیشه

خود حقیقی، پنجره‌ای به

روشنایی

درس ۳ و ۴

صفحه‌های ۲۷ تا ۴۶

۱۰۱- کدام مورد اعتقاد کسانی است که عبارت «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهوٌ و لعبٌ» را باور نموده‌اند و آنان

جهان آخرت را چگونه توصیف می‌کنند؟

- ۱) مرگ را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پی دارد. «لهی الحيوان»
- ۲) مرگ را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پی دارد. «فلا خوف علیهم»
- ۳) زندگی چند روزه دنیا بی‌ارزش و کم‌اعتبار است و لایق دل بستگی نیست. «لهی الحيوان»
- ۴) زندگی چند روزه دنیا بی‌ارزش و کم‌اعتبار است و لایق دل بستگی نیست. «فلا خوف علیهم»

۱۰۲- براساس آیات قرآن کریم، مژده «فلا خوفٌ علیهم و لا هم یحزنون» بهره افرادی است که: ...

- ۱) مرگ را طلوعی پس از غروب و تولدی دیگر می‌دانند.
- ۲) خلوص در راه خدا را بهترین ذخیره هر لحظه زندگی خود قرار می‌دهند.
- ۳) ایمان به خدا و رستاخیز و انجام عمل نیک را با هم دارند.
- ۴) خود را به لباس تقوی که بهترین لباس است، آراسته‌اند.

۱۰۳- کدام عامل، سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان شود؟

- ۱) نرسیدن انسان از مرگ که پیامد اعتقاد به معاد است.
- ۲) به بن بست نرسیدن انسان در زندگی که پیامد اعتقاد به معاد است.
- ۳) بی‌ارزش بودن زندگی چند روزه دنیا که نتیجه آن کناره‌گیری از دیگران است.
- ۴) باز شدن پنجره امید و روشنایی و فداکاری در راه خدا که نتیجه اعتماد به معاد است.

۱۰۴- کدام آیه شریفه، به دیدگاه افرادی که برای انسان حقیقتی جز جسم و تن قائل نیستند، اشاره دارد؟

- ۱) «و سیصلون سعیرا»
- ۲) «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنيا ...»
- ۳) «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهو و لعب ...»
- ۴) «الناس نیامٌ، فاذا ماتوا، انتبهوا ...»

۱۰۵- بی‌ارزش جلوه کردن زندگی چند روزه و موقت دنیا از نتایج ..... و ..... است.

- ۱) ناتوانی در فراموش کردن مرگ- مرگ را پایان کار دانستن
- ۲) ناتوانی در فراموش کردن مرگ- تحقق آرزوها در رستاخیز
- ۳) هدف قرار دادن دنیا- تحقق آرزوها در رستاخیز
- ۴) هدف قرار دادن دنیا- مرگ را پایان کار دانستن

۱۰۶- فرورفتن در هوس‌ها برای معتقدین به معاد چه عاقبتی دارد و زندگی آنان چگونه خواهد شد؟

- (۱) هدف قرار دادن زندگی دنیوی در عین اعتقاد به حیات اخروی - پیروی از ظن و گمان
- (۲) هدف قرار دادن زندگی دنیوی در عین اعتقاد به حیات اخروی - فرورفتن در گرداب آلودگی‌ها
- (۳) انکار زندگی پس از مرگ در عین اعتقاد به متلاشی شدن جسم و روح انسان - پیروی از ظن و گمان
- (۴) انکار زندگی پس از مرگ در عین اعتقاد به متلاشی شدن جسم و روح انسان - فرورفتن در گرداب آلودگی‌ها

۱۰۷- وابستگی شخصیت یا «من» انسان به جسمش مستلزم چیست و و اینکه فقدان اعضای بدن سبب تغییر در شخصیت انسان

نمی‌شود، مبین چه می‌باشد؟

- (۱) استقلال جسم از روح - ثبات هویت ناشی از ثبات اندام نیست.
- (۲) تغییر شخصیت و هویت در طول زمان - ثبات هویت، ناشی از ثبات اندام نیست.
- (۳) استقلال جسم از روح - ثبات هویت ناشی از ثبات اندام است.
- (۴) تغییر شخصیت و هویت در طول زمان - ثبات هویت، ناشی از ثبات اندام است.

۱۰۸- قوانین و مقررات جامعه و روابط میان افراد بر پایه پذیرش چیست و فراغ از محدودیت زمان و مکان از ویژگی‌های موجود در چه

بعدی در انسان است؟

- (۱) من ثابت - جسمانی
- (۲) من ثابت - روحانی
- (۳) روابط اجتماعی - جسمانی
- (۴) روابط اجتماعی - روحانی

۱۰۹- کدام یک از عبارات زیر صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) روح انسان از جسم او مستقل است و استهلاک جسمانی ندارد.
- (۲) رویاهای صادقانه از حوادث و اتفاقات روزانه ما سرچشمه می‌گیرند.
- (۳) بُعد مادی و جسمانی مانند سایر اجسام تجزیه و تحلیل می‌پذیرد.
- (۴) عواطف و احساسات مربوط به بعد روحانی هستند.

۱۱۰- اگر بُعد روحانی به فضایل آراسته شود یا به رذایل تن دهد به ترتیب، چه نتایجی به دست خواهد آورد؟

- (۱) توانایی انتخاب و تصمیم‌گیری را به دست می‌آورد - تا اعماق جهنم سقوط می‌کند.
- (۲) توانایی انتخاب و تصمیم‌گیری را به دست می‌آورد - از درک من ثابت عاجز می‌شود.
- (۳) مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می‌شود - تا اعماق جهنم سقوط می‌کند.
- (۴) مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می‌شود - از درک من ثابت عاجز می‌شود.

یک روز، یک درس: روزهای شنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس دین و زندگی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها و آزمونک مربوط به درس دین و زندگی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

زبان انگلیسی (۱)

۱۵ دقیقه

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Saving Nature
(از ابتدای Grammar)

تا انتهای درس)

درس ۱

صفحه‌های ۲۴ تا ۴۱

111- A: Jack! Look at those dark clouds in the sky.

B: Yes, how beautiful the sky is, and I think it ... tonight.

- 1) will rain   2) rains   3) is going to rain   4) rained

112- A: This letter is in French, and I don't speak French. Can you help me please?

B: Sure. I ... it for you.

- 1) will translate   2) translate   3) am going to translate   4) am translating

113- It seems that ... language school is really good. That's why many ... go there to learn English.

- 1) these - people   2) this - person
3) these - person   4) this - people

114- The teacher's face had changed a lot, but I was able to ... him.

- 1) learn   2) identify   3) teach   4) visit

115- To be successful, it is very important to follow a ... because it gives you a plan and helps you decide what to do first.

- 1) plain   2) future   3) care   4) schedule

116- I want to go back to my town, where people would welcome us and where I could feel ... at least some of the time.

- 1) singular   2) safe   3) natural   4) different

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

A school trip is when a group of students and teachers go on a trip to learn outside of the classroom. School trips can be to many different places, such as museums, zoos, parks, or historical sites. They can be for one day or several days.

School trips are a fun way for students to learn and explore new things. They can see and experience things that they may not be able to learn in the classroom. For example, on a school trip to a museum, students can see real things from the past and learn about history in a more fun way.

School trips are also a good way for students to become closer with their classmates and teachers. They can work together to solve problems and learn new things. Many students make new friends on school trips and have fun memories that last a lifetime.

117- Which of the following is NOT correct about school trips?

- 1) They are only for one day.
- 2) They help students to learn outside of the classroom.
- 3) They can be to museums, zoos, parks, or historical sites.
- 4) They can make students closer with their classmates and teachers.

118- According to the passage, school trips are fun because students can ... .

- 1) see students from other schools
- 2) help build new museums
- 3) learn new things
- 4) become closer with their friends

119- The underlined word "They" in paragraph 3 refers to ... .

- 1) friends
- 2) classmates
- 3) problems
- 4) students

120- The memories that students make on school trips are usually ... .

- 1) sad
- 2) happy
- 3) angry
- 4) boring

تبدیل نمونه سؤال های امتحانی به تست

PART C: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

121- It's okay if you don't understand something at first. With practice and hard work, you ... .

- 1) learned
- 2) learning
- 3) are going learn
- 4) will learn

122- We ... so much fun when we go camping in the forest. We will see tall trees, hear the chirping of birds, and maybe even see some animals.

- 1) are going to have
- 2) are having
- 3) have
- 4) won't have

123- Students can learn so much about the world around them when they spend time in nature with ... friends.

- 1) his
- 2) they
- 3) their
- 4) this

124- After years of training and study, the young ... finally realized his dream of flying a real airplane.

- 1) wife
- 2) pilot
- 3) daughter
- 4) zookeeper

125- The children had a wonderful time in the park, playing games, running around, and ... the warm sunshine and fresh air.

- 1) losing
- 2) enjoying
- 3) staying
- 4) cleaning

126- The lesson was ... at first, but storytelling by the teacher made it interesting.

1) free	2) low
3) boring	4) high

PART D: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Birds are amazing creatures that can be found all over the world. They have feathers that help them fly and keep their body warm. Birds have a special body part called a beak, which they use to eat. Different birds have different types of beaks that are shaped to eat different kinds of food. For example, some birds have long, thin beaks to catch insects, while others have short, strong beaks to break open nuts.

Not all birds can fly. Some birds, like the ostrich and penguin, have wings but cannot fly because they are too heavy. Instead, they use their wings to run and swim. Birds are important because they help flowers grow by moving pollen and seeds around. They also eat insects that could harm plants and crops. Additionally, watching and listening to birds can be a lot of fun.

127- Why do some birds have long, thin beaks?

1) To drink water	2) To crack nuts
3) To eat fruits	4) To catch insects

128- According to the passage, birds that cannot fly use their wings to ... .

1) swim and run	2) move seeds around
3) keep their body cool	4) eat different kinds of food

129- Which of the following is TRUE about birds?

1) All birds can fly.	2) Birds have hair to keep them warm.
3) Some birds use their wings to swim.	4) All birds have the same type of beak.

130- Birds can help plants and crops by ... .

1) eating insects that could harm them	2) drinking water from them
3) giving them sunlight to help them grow	4) breaking open nuts

یک روز، یک درس: روزهای دوشنبه در سایت کانون www.kanoon.ir به درس زبان انگلیسی اختصاص دارد. شما می‌توانید خلاصه‌درس‌ها و آزمونک مربوط به درس زبان انگلیسی را در این روز از قسمت تازه‌ها در سایت کانون و نیز صفحه مقطع خود دریافت کنید.

پاسخنامه

دهم انسانی

۳ آذر ماه ۱۴۰۲

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدی اسفندیاری، امیرحسین جلالی، رضا عزیزی، نریمان فتح‌اللهی، فرشید کریمی، زانبار محمدی، سعید نداف	ریاضی و آمار (۱)
عزیز الیاسی پور، نیلوفر صادقیان، سید علیرضا علویان، زینب غلامعلی‌زاده	علوم و فنون ادبی (۱)
آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، بصیر کریمی	جامعه‌شناسی (۱)
امیرحسین زارعی، سید علیرضا صفوی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، علی محسن‌زاده	عربی، زبان قرآن (۱)
صفا حاضری، فاطمه سخایی، محدثه صفاری، امیرحسین کاروین	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
محمد قاسمی، محمد نادریپور، پارسا وکیلی	منطق
برگزیده از سوالات کتاب جامع	منطق - سؤال‌های «آشنا»
سارا شریفی، احسان عالی‌نژاد، سیدمحمد مدنی دینانی، سارا معصوم‌زاده	اقتصاد
مبینا اشرفی، حسن افتاده، حسین پرهیزگار، سعید جعفری، محسن فدایی، مرتضی منشاری	فارسی (۱)
محبوبه ابتهسام، محمد رضایی‌بغا	دین و زندگی (۱)
مجتبی درخشان، محسن رحیمی، عقیل محمدی‌روش	زبان انگلیسی (۱)

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	الهام محمدی، زینب غلامعلی‌زاده، مهتاب شیرازی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	فاطمه صفری، مهتاب شیرازی	زهره قموشی
عربی، زبان قرآن (۱)	اسماعیل علی‌پور	اسماعیل علی‌پور	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	محدثه صفاری	محدثه صفاری	زهره دامیار، فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، رامتین کیانی	زهره قموشی
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	مرتضی عزیزی	زهره قموشی
فارسی (۱)	شیوا نظری	شیوا نظری	مرتضی منشاری، الهام محمدی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	امیرمهدی افشار	امیرمهدی افشار	سکینه گلشنی	زهره قموشی
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، رحمت‌اله استیری	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهره دامیار (اختصاصی) - الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	فاطمه رئیس‌زیدی (اختصاصی) - حبیبه محبی (عمومی)
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی) - فریبا رئوفی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهره تاجیک (اختصاصی) - فاطمه علی‌یاری (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

پاسخنامه

دفترچهٔ اختصاصی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۳»

(نریمان فتح‌اللهی)

$$x^2 = \text{مساحت مربع به ضلع } x$$

$$4(x+1) = \text{محیط مربع به ضلع } x+1$$

$$x^2 = 4(x+1) + 1 = 4x + 5$$

$$x^2 - 4x - 5 = 0 \Rightarrow x = -1, x = 5$$

پس ضلع مربع بزرگ‌تر برابر است با:

$$6 = x+1 = 5+1 = 6$$

$$36 = 6^2 = \text{مساحت مربع بزرگ‌تر}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۳۲)

۲- گزینه «۱»

(امیرمسین هلالی)

ابتدا معادله را به حالت استاندارد تبدیل می‌کنیم و سپس با روش دلتا آن را

حل می‌کنیم:

$$4x^2 - 4x - 3 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = 4 \\ b = -4 \\ c = -3 \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-4)^2 - 4(4)(-3) = 16 + 48 = 64$$

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{4 + 8}{8} = \frac{12}{8} = \frac{3}{2}$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{4 - 8}{8} = \frac{-4}{8} = -\frac{1}{2}$$

$$\frac{3}{2} - \left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{4}{2} = 2$$

اختلاف دو ریشه برابر است با:

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۳- گزینه «۳»

(سعید نراف)

برای اینکه معادله ریشه مضاعف داشته باشد، باید $\Delta = 0$ باشد؛ پس:

$$\Delta = b^2 - 4ac = 0$$

$$\Rightarrow (-20)^2 - 4(m)(25) = 0 \Rightarrow 400 - 100m = 0 \Rightarrow m = 4$$

بنابراین معادله به صورت زیر است:

$$4x^2 - 20x + 25 = 0 \Rightarrow (2x - 5)^2 = 0 \Rightarrow x = \frac{5}{2}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۸)

۴- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

زمانی یک معادله درجه دوم، فاقد ریشه حقیقی است که $\Delta < 0$ باشد،

بنابراین:

$$(2)^2 - 4(3)(k+1) < 0$$

$$\Rightarrow 4 - 12k - 12 < 0$$

$$\Rightarrow 12k > -8 \Rightarrow \frac{12k}{12} > \frac{-8}{12}$$

$$\Rightarrow k > -\frac{2}{3}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۸)

۵- گزینه «۱»

(مهری اسفندیاری)

برای حل معادله درجه دوم به روش مربع کامل، عدد ثابت را به طرف دوم

تساوی برده و سپس معادله را بر ضریب x^2 تقسیم می‌کنیم:

$$2x^2 - 6x - 10 = 0 \xrightarrow{+2} x^2 - 3x - 5 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x = 5 \xrightarrow{\left(\frac{b}{2}\right)^2 = \left(-\frac{3}{2}\right)^2 = \frac{9}{4}} x^2 - 3x + \frac{9}{4} = 5 + \frac{9}{4}$$

$$\Rightarrow \left(x - \frac{3}{2}\right)^2 = \frac{29}{4}$$

معادله بالا را با معادله $(x-a)^2 = b$ مقایسه می‌کنیم، در نتیجه $a = \frac{3}{2}$ و $b = \frac{29}{4}$ است؛ لذا داریم:

$$a \times b = \frac{3}{2} \times \frac{29}{4} = \frac{87}{8}$$

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۷)

۶- گزینه «۱»

(مهری اسفندیاری)

مساحت مستطیل کوچک - مساحت مستطیل بزرگ = مساحت قسمت رنگی

$$\Rightarrow \text{مساحت قسمت رنگی} = (2x+1)(4x-1) - (2x-2)(2x+1)$$

$$= 8x^2 + 2x - 1 - (4x^2 - 2x - 2)$$

$$\Rightarrow 4x^2 + 4x + 1 = 49 \Rightarrow 4x^2 + 4x - 48 = 0$$

$$\xrightarrow{+4} x^2 + x - 12 = 0 \Rightarrow (x+4)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{غ ق } x = -4 \\ \text{ق ق } x = 3 \end{cases}$$

چون طول ضلع نمی‌تواند منفی باشد، عدد منفی غیرقابل قبول است.

(حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۷- گزینه «۲»

(مهری اسفندیاری)

در حالت اول، فرض می‌کنیم جرم مس برابر x است، در نتیجه جرم نقره برابر $8x$ است، پس جرم کل گلدان در حالت اول $9x$ است.

در حالت جدید، نسبت جرم نقره به جرم کل گلدان با اضافه کردن 200 گرم مس $\frac{3}{4}$ است، در نتیجه داریم:

$$\frac{8x}{9x+200} = \frac{3}{4} \Rightarrow 4 \times 8x = 3(9x+200) \Rightarrow 32x = 27x + 600$$

$$\Rightarrow 32x - 27x = 600$$

$$\Rightarrow 5x = 600 \Rightarrow x = \frac{600}{5} = 120$$

پس جرم مس در حالت اول برابر 120 گرم است و جرم نقره برابر است با:

$$\text{جرم نقره} = 8x = 8 \times 120 = 960 \text{ گرم}$$

تذکره: جرم نقره در هر دو گلدان یکی است.

(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۸- گزینه «۳»

(سعید نراف)

کارگر اول به تنهایی در یک روز، $\frac{1}{x}$ کل کار و کارگر دوم، $\frac{1}{x+5}$ کل کار را

انجام می‌دهند و در یک روز، $\frac{1}{6}$ کل کار توسط هر دو کارگر انجام می‌شود،

بنابراین:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+5} = \frac{1}{6} \xrightarrow{\times 6x(x+5)} 6(x+5) + 6x = x(x+5)$$

$$\Rightarrow 6x + 30 + 6x = x^2 + 5x$$

$$\Rightarrow x^2 - 7x - 30 = 0 \Rightarrow (x-10)(x+3) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{قق } x=10 \\ \text{غقق } x=-3 \end{cases}$$

بنابراین کارگر دوم در $10+5=15$ روز، کل کار را انجام می‌دهد.

(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه ۳۶)

۹- گزینه «۱»

(رضا عزیزی)

ابتدا طرفین وسطین می‌کنیم؛ سپس جواب‌ها را به دست می‌آوریم:

$$(2x-4)^2 = (x+1)^2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{قق } 2x-4=x+1 \Rightarrow x=5 \\ \text{قق } 2x-4=-x-1 \Rightarrow 3x=3 \Rightarrow x=1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع ریشه‌ها} = 5+1=6$$

(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۰- گزینه «۱»

(زانیار مموری)

چون دو عدد مضرب متوالی ۳ هستند، پس اگر عدد کوچک‌تر x باشد،

عدد بعدی $x+3$ است:

$$\frac{1}{x} - \frac{1}{x+3} = \frac{1}{36}$$

$$\frac{x+3-x}{x(x+3)} = \frac{1}{36} \Rightarrow \frac{3}{x^2+3x} = \frac{1}{36} \Rightarrow x^2+3x=108$$

$$x^2+3x-108=0$$

$$\Rightarrow (x+12)(x-9)=0 \Rightarrow \begin{cases} \text{قق } x=9 \\ \text{غقق } x=-12 \end{cases}$$

$1, 3, 9$ = شماره‌های عدد کوچک‌تر

$$\Rightarrow 1+3+9=13$$

(معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه ۳۸)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه ۳

(عزیز الیاسی پور)

اصل تفسیر طبری به زبان «عربی» توسط محمدبن جریر طبری نوشته شده است. سایر گزینه‌ها درست‌اند.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۲- گزینه ۳

(عزیز الیاسی پور)

الف) اشتباه است؛ چون فارسی باستان به خط میخی نوشته می‌شد.
ب) اشتباه است؛ چون این زبان در شمال و شمال شرقی ایران رایج بود.
ج) اشتباه است؛ چون بیشتر متون دینی زردشتی به زبان پهلوی نوشته می‌شد.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۱۳- گزینه ۴

(نیلوفر صادقیان)

رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» است.
آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی، از آغاز قرن چهارم معمول گردید.

(تاریخ ادبیات، صفحه ۴۳)

۱۴- گزینه ۱

(سیدعلیرضا علویان)

قرن چهارم (نه پنجم)، دوره غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود. سایر عبارات درست هستند.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۱۵- گزینه ۳

(زینب غلامعلی زاده)

بیت «الف»: تشبیه: «بستان عشق»: اضافه تشبیهی / کنایه: «گل به سر زدن»: کنایه از سرفراز و زیبا شدن / واج‌آرایی: صامت «گ»
بیت «ج»: تشبیه: «رو» به «ماه» و «زلف» به «کمند» تشبیه شده است. / کنایه: «روی برتافتن» کنایه از دوری کردن و پرهیز نمودن / واج‌آرایی: صامت «ر» در مصراع دوم

تشریح سایر ابیات:

بیت «ب»: فاقد تشبیه / کنایه: «بر باد دادن» کنایه از «تأیود کردن» / واج‌آرایی: صامت «د»

بیت «د»: فاقد تشبیه، «چون» در این بیت ادات تشبیه نیست، بلکه به معنی «زمانی که» به کار رفته است. / کنایه: کل مصراع دوم کنایه از «عمل کردن هر کس، براساس ذات و اصل خود» / واج‌آرایی: صامت «د»

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۶- گزینه ۲

(سیدعلیرضا علویان)

واج‌آرایی در صامت «س» به کار رفته است که هفت بار تکرار شده است. همچنین تکرار واژه «دست» آرایه واژه‌آرایی را پدید آورده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واج‌آرایی: مصوت بلند «ی» / فاقد واژه‌آرایی

گزینه «۳»: شاید بتوان واج‌آرایی ضعیفی در صامت «ب» برقرار دانست. / فاقد واژه‌آرایی («قلب» در مصراع اول، در معنای «مرکز سپاه» و در مصراع دوم، در معنای «دل» به کار رفته است.)

نکته: صرف تکرار حروف اضافه، آرایه «واژه‌آرایی» را پدید نمی‌آورد، بلکه تکرار کلمه باید بر موسیقی لفظی شعر بیفزاید.

گزینه «۴»: واج‌آرایی صامت «ک» / فاقد واژه‌آرایی

(بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۱۷- گزینه ۲

(زینب غلامعلی زاده)

این بیت، دارای آهنگی آرام و اندوهناک است و همچنین، آرایه تکرار در آن مشهود نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آهنگ بیت، اندوهناک و آرام است. / دارای تکرار «آن»

گزینه «۳»: آهنگ بیت، شاد است. / فاقد تکرار

گزینه «۴»: آهنگ بیت، شاد است. / فاقد تکرار

(موسیقی شعر و بدیع لفظی، ترکیبی)

۱۸- گزینه ۱

(نیلوفر صادقیان)

آهنگ بیت، سبک، تند و نشاط‌آور است؛ نه سنگین و آرام.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: کنایه: از پای درآمدن / جناس: «پای» و «جای» / واژه‌آرایی:

تکرار واژه «تو»

گزینه «۳»: هر دو بیت، یار خود را با سرو و ماه مقایسه کرده‌اند و معشوق خود را بر آن‌ها برتری داده‌اند.

گزینه «۴»: با توجه به این که بیت فاقد قافیه است، قالب آن نمی‌تواند مثنوی باشد.

(بیان، بدیع، موسیقی شعر و مفهوم، ترکیبی)

۱۹- گزینه ۲

(سیدعلیرضا علویان)

الف) خواب شیرین صبحگاه (غفلت و ناآگاهی) در سفر باعث می‌شود که مسافر، از ادامه دادن راه باز ماند.

ب) برای ارزشمند شدن، باید تنزل و افتادگی را پیشه کرد.

ج) قدر فرصت‌ها و موقعیت‌های زندگی را بدان؛ حاصل عمر و زندگی لحظه‌ای بیش نیست.

د) روزگار اگر ابراز ندامت و پشیمانی کند، باور مکن؛ زیرا این بی‌وفای پیمان‌شکن از پشیمان شدن بسیار زود نادم و پشیمان می‌گردد (دائماً روزگار در حال تغییر است؛ پس نمی‌توان به آن اعتماد نمود).

(مفهوم، ترکیبی)

۲۰- گزینه ۴

(عزیز الیاسی پور)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: «رفع مشکلات با آمدن معشوق» است.

مفهوم بیت گزینه «۴»: «ناتوانی عاشق در صبر کردن» است.

(مفهوم، صفحه ۲۹)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۱- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۱)

معیار شناسایی پدیده‌های جهان اجتماعی، ارتباط داشتن با زندگی اجتماعی انسان است که براساس این قاعده، کنش‌های اجتماعی انسان‌ها و پیامدهای آن‌ها، به جهان اجتماعی تعلق می‌گیرند.

(پهوان اجتماعی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۲۷)

۲۲- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

تشریح موارد نادرست:

- جهان اجتماعی و نظم آن پدیده‌ای اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد که نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

- خرده‌فرهنگ تبهکاران و سارقان، ضدفرهنگ است؛ یعنی عقاید، ارزش‌ها، هنجارهای پذیرفته‌شده آن‌ها با فرهنگ عمومی ناسازگار و مخالف است.

(پهوان اجتماعی، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۵)

۲۳- گزینه «۲»

(بهسیر کریمی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست - نادرست

گزینه «۲»: درست - نادرست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - درست

(اېژا و لایه‌های پهوان اجتماعی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۲۴- گزینه «۱»

(بهسیر کریمی)

کنش‌های اجتماعی، کلاس درس، دانش‌آموزان: خرد

بانک کشاورزی، بانک ملی ایران و مدرسه: میانه

بازارهای بین‌المللی فارس، نظام آموزش و پرورش و بانک مرکزی ایران: کلان

(اېژا و لایه‌های پهوان اجتماعی، صفحه ۳۱)

۲۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

عدالت، پدیده‌ای است که درون جهان اجتماعی قرار دارد. ماه و ستارگان بیرون جهان اجتماعی هستند و سنت‌های الهی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند.

(پهوان اجتماعی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

۲۶- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود؛ بلکه این انتقال از طریق آموزش صورت می‌گیرد.

(پهوان اجتماعی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۲۷- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

- جهان اجتماعی بیشتر شبیه یک بازی گروهی است.

- فرهنگ شیوه زندگی گروهی از انسان‌ها است که سالیان متمادی با یکدیگر زندگی می‌کنند. برای مثال نوع خوراکی‌ها، پوشش‌ها، گویش‌ها، آداب و رسوم تولد، عروسی و عزاداری، شیوه‌های گذران اوقات فراغت، شیوه‌های یاددهی-یادگیری، باورها و ارزش‌های اخلاقی، نگرش به عالم و آدم و ... از این جمله‌اند.

- عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

- جهان‌واژه‌ای است که معمولاً برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ به کار می‌رود؛ مانند جهان طبیعت، جهان غرب، جهان اسلام و ...

(پهوان اجتماعی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۸- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

- موجودات طبیعی و ماوراءطبیعی به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

- موجودات زنده طول عمر معینی دارند. آن‌ها از طریق زاد و ولد، زندگی خود را در طول زمان تداوم می‌بخشند.

- جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم از نوعی نظم برخوردارند. نظم از ویژگی‌های مشترک جهان اجتماعی و موجودات زنده است.

(پهوان اجتماعی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۲۷)

۲۹- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور ۹۷)

پدیده‌های اجتماعی را می‌توان براساس اندازه و دامنه (خرد و کلان) و ذهنی یا عینی بودن، تقسیم کرد.

- محترم شمردن مقررات اجتماعی، پدیده‌ای ذهنی (نامحسوس) و کلان است.

- حضور در کلاس زبان، پدیده‌ای محسوس (عینی) و خرد است.

- علاقه به موسیقی سنتی، پدیده‌ای ذهنی (نامحسوس) و خرد است.

- هیئت عزاداری ایام محرم شهر بابل، پدیده‌ای عینی و میانه است.

(اېژا و لایه‌های پهوان اجتماعی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۳۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

کارت قرمز، بیانگر یک نماد در بازی فوتبال است و نمادها، از آشکارترین و سطحی‌ترین پدیده‌های اجتماعی هستند.

(اېژا و لایه‌های پهوان اجتماعی، صفحه ۳۴)

عربی زبان قرآن (۱)

۳۱- گزینه ۳»

(مصطفی قریمی فرد)

«كثير من الجيران»: بسیاری از همسایگان (رد گزینه ۱): به صورت موصوف و صفت ترجمه کرده است. / «أخبرونا» (أخبروا: ماضی و جمع مذکر غائب): با خبر کردند ما را (رد گزینه ۲): به صورت متکلم مع الغیر ترجمه کرده است. / «المتاحف»: موزه‌ها (رد گزینه ۴) / «أربع» (عدد اصلی): چهار (رد گزینه ۴)، به صورت ترتیبی ترجمه کرده است. / «هذه المدينة»: این شهر (رد گزینه ۱): هذه ترجمه نشده است و رد گزینه ۲: به صورت آن ترجمه شده است.)

(ترجمه)

۳۲- گزینه ۳»

(علی مفسن زاده)

«التاسعة إلاً ربعا»: یک ربع مانده به نه، هشت و چهل و پنج دقیقه (رد گزینه ۱) / «كان يُناديني»: مرا صدا می‌زد، مرا صدا می‌کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «مديرتنا في المدرسة» مدیر ما در مدرسه، مدیران در مدرسه (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أغلقُ»: ببند (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۳۳- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا صفوی)

«هؤلاء الطالبات مدرستنا النشيطات»: این دانش‌آموزان فعال مدرسه ما (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ينتفعون بها»: از آن سود می‌برند (رد گزینه ۱) / دقت کنید در گزینه ۳، «همه مردم» به صورت ترکیب اضافی ترجمه شده است؛ در حالی که در جمله «جمعياً» مضاف نیست.

(ترجمه)

۳۴- گزینه ۴»

(علی مفسن زاده)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ما أجمل» و «مُعَلِّمينا» نادرست است و ترجمه درست آن‌ها «چه زیباست» و «معلمان ما» می‌باشد.
گزینه ۲: «فی أحد صفوفٍ» نادرست است و ترجمه درست آن «در یکی از کلاس‌ها ...» می‌باشد.
گزینه ۳: «فی الخامس عشر من عُمری» نادرست است و ترجمه درست آن «در پانزده سالگی‌ام» می‌باشد.

(ترجمه)

۳۵- گزینه ۳»

(علی مفسن زاده)

«پنجاه و چهار درصد»: أربعة و خمسين، خمسون فی المئة (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «ساکنان جهان»: سُكَّانِ الْعَالَمِ، ساکنی الْعَالَمِ (رد گزینه ۴) / «زنان تشکیل می‌دهند»: النِّسَاءُ يُشَكِّلْنَ (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴)

(ترجمه)

۳۶- گزینه ۳»

(امیر حسین زارعی)

سوال توضیح صحیح برای لغات را می‌خواهد:

گزینه ۱: پیشنهاد: کسی که راهی را برای انجام دادن کاری بیان می‌کند یا راه‌حلی را برای مشکلی می‌دهد.
تعریف ارائه‌شده برای کلمه «مُقْتَرَح» به معنای «پیشنهاد دهنده» می‌باشد.
گزینه ۲: موزه: دستگاهی برای جابه‌جایی سخن و صداها به دور!
تعریف ارائه‌شده برای کلمه «هاتف» به معنای «گوشی» می‌باشد.

گزینه ۳: شیر: ابزاری در لوله آب یا گاز است که بستن یا باز کردن آن امکان دارد!

تعریف ارائه‌شده کاملاً صحیح است.

گزینه ۴: مهمان‌دوست: کسی که زیاد به مهمانی می‌رود!

«المضيف» به معنای «مهمان‌دوست» یا «مهمان‌نواز» می‌باشد؛ نه کسی که زیاد به مهمانی می‌رود!

(واژگان)

۳۷- گزینه ۲»

(مصطفی قریمی فرد)

ترجمه آیه قرآنی: «هر کس کار نیک بیاورد (انجام دهد)، ده برابر آن پاداش دارد». مفهوم گزینه ۲: بدی کردن به دوست باعث می‌شود او دشمن گردد و خوبی کردن به دشمن باعث می‌شود او دوست گردد. (اشاره به کار نیک و اعطای پاداش از طرف خداوند ندارد.)

(مفهوم)

۳۸- گزینه ۳»

(علی مفسن زاده)

ترجمه عبارت: «۱۹ دوست دارم، ما با هم به ورزشگاه رفتیم و وارد ورزشگاه شدیم؛ به‌جز ۴ نفر از ما. (مجموعاً ۲۰ نفر بودند و ۱۶ نفر وارد ورزشگاه شدند و ۴ نفر وارد نشدند.)

ترجمه گزینه ۳: «به‌جز ۱۵ نفر کسی از آن‌ها وارد ورزشگاه نشد. (فقط ۱۵ نفر وارد ورزشگاه شدند.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «عدد کسانی که وارد ورزشگاه شدند مساوی با سی منهای چهارده بوده است: (۱۶=۳۰-۱۴)

گزینه ۲: «عدد کسانی که وارد ورزشگاه شدند مساوی با سی و دو تقسیم بر دو بوده است: (۱۶=۳۲÷۲)

گزینه ۴: «عدد کسانی که وارد ورزشگاه نشدند مساوی با یک پنجم بیست بوده است: (۴=۲۰÷۵)

(عذر)

۳۹- گزینه ۴»

(مرتضی کاظم شیروردی)

در عملیات حسابی کلمه «ناقص» به معنای «منها» است؛ ۹=۱۵-۲۵ نادرست است و پاسخ صحیح عشرة به معنای ۱۰ است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «زائد»: به‌علاوه: ۲۰=۱۲+۸

گزینه ۲: «فی»: ضرب در: ۳۰=۱۰×۳

گزینه ۳: «ت»: ۵۰=۱۰۰÷۲

(عذر)

۴۰- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا صفوی)

در این گزینه معدود عدد «خمسة» بعد از آن و به‌صورت جمع آمده و همین‌طور عدد «واحد» بعد از معدود خود و متناسب با آن نوشته شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: در این گزینه معدود عدد «سته» باید به‌صورت جمع بیاید و «أصدقاء» درست می‌باشد؛ در حالی که مفرد آمده است: «صديق»

گزینه ۲: در این گزینه معدود «تسعة و تسعين» باید مفرد باشد که در این گزینه به‌صورت جمع آمده است.

گزینه ۴: در این گزینه نیز چون معدود عدد «اثنین» مؤنث است؛ باید به‌صورت مؤنث باشد و شکل درست آن «اثنین» می‌باشد.

(عذر)

تاریخ (۱)

۴۱- گزینه «۳»

(پرواز میربلوکی)

باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را براساس نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با آن به دوره گردآوری خوراک و دوره تولید خوراک تقسیم کرده‌اند.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۴۲- گزینه «۳»

(مهرته صفاری)

در اواخر دوره گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدی رسید که هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به کار گرفت.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۴۳- گزینه «۱»

(پرواز میربلوکی)

کشاورزی و دامداری ← یکجانشینی و به وجود آمدن روستاها ← تولید مازاد بر نیاز ← تخصصی شدن کارها ← شکل‌گیری تجارت ← شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۴)

۴۴- گزینه «۴»

(مهرته صفاری)

از آن‌جا که در بین‌النهرین به دلیل کمبود بارندگی، امکان کشت دیم وجود نداشت، ساکنان این منطقه با حفر آبراه‌ها و ایجاد آبگیرهای متعدد، زمین‌های وسیعی را در اطراف رودهای دجله و فرات به زیر کشت بردند و محصولات فراوان و مازاد بر نیاز تولید کردند.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۵)

۴۵- گزینه «۳»

(کیانا یوسف‌زاده)

اولین شهرها در ناحیه جنوبی بین‌النهرین، معروف به سومر به وجود آمدند. سومر نام یکی از اقوام کهن ساکن این ناحیه نیز بوده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر یک از شهرهای سومر به همراه روستاهای پیرامون خود، دارای حکومتی مستقل بودند که به آن‌ها دولت-شهر یا کشور-شهر گفته می‌شود.

گزینه «۲»: سومریان معتقد بودند خدایان، انسان را برای خدمت به خود آفریده‌اند و اگر در این کار کوتاهی کنند، خدایان آن‌ها را با فروفرستادن سیل و طوفان یا خشکسالی تنبیه خواهند کرد.

گزینه «۴»: صنعتگران سومری علاوه بر مهارت در سفالگری، در ساخت ابزار و جنگ‌افزارهای مفرغین نیز ماهر بودند.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۶)

۴۶- گزینه «۴»

(لنگور سراسری ۱۴۰۲)

در نتیجه تولید مازاد بر نیاز، دادوستد میان روستاهای دور و نزدیک به تدریج آغاز شد. رونق دادوستد، زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

(پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۴)

۴۷- گزینه «۳»

(کیانا یوسف‌زاده)

عبارات «الف» و «ج» مربوط به تمدن دره سند و عبارت «ب» مربوط به تمدن چین باستان است.

(هنر و پین، صفحه‌های ۴۲، ۴۳ و ۴۶)

۴۸- گزینه «۳»

(امیرحسین کاروین)

در آیین برهمنی، وظیفه حفظ سرودهای وداها از گزند فراموشی، تعلیم آموزه‌های دینی و اجرای آداب مذهبی، بر عهده افرادی بود که به «برهمن» شهرت داشتند.

(هنر و پین، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۴۹- گزینه «۱»

(مهرته صفاری)

عبارات صورت سؤال به ترتیب مربوط به دوره‌های «هان - چه‌این - هان - هان» است.

(هنر و پین، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۵۰- گزینه «۲»

(امیرحسین کاروین)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کنفوسیوس، اصول و آیینی را برای اداره جامعه و حکومت عرضه کرد.

گزینه «۳»: این آیین درباره دین یا خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است.

گزینه «۴»: در چارچوب اصول کنفوسیوس، افراد براساس توانمندی و شایستگی‌های خویش و نه بر مبنای ثروت و وابستگی‌های خانوادگی به خدمت گرفته می‌شدند.

(هنر و پین، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

جغرافیای ایران

۵۱- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۹۸)

سؤال «چطور»، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. مثال: زمینه‌های به‌وجودآورنده این پدیده چیست؟ سؤال «چه چیز»، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ مثال: چه اتفاقی رخ داده است؟

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه ۸)

۵۲- گزینه ۴»

(صفا هاضری)

فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است. عبارت گزینه ۳» می‌تواند پاسخ احتمالی به مسئله پژوهش قلمداد شود.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۵۳- گزینه ۱»

(مهرته صفاری)

فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است. فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه ۱۰)

۵۴- گزینه ۳»

(صفا هاضری)

جغرافی‌دانان برای مطالعه و پاسخگویی به سؤالات خود به اطلاعات نیاز دارند. آن‌ها تلاش می‌کنند اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلفی به دست آورند.

الف) روش کتابخانه‌ای: این روش در تمامی پژوهش‌های علمی، مورد استفاده قرار می‌گیرد. در برخی از آن‌ها تمام تلاش پژوهشگر در کتابخانه صورت می‌گیرد و در برخی دیگر، بخشی از پژوهش در آنجا انجام می‌شود.

ب) روش میدانی: پژوهشگر در این روش برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به مکان مورد تحقیق برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات بپردازد. در واقع، او باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر ببرد.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۵۵- گزینه ۱»

(صفا هاضری)

براساس روش‌ها و ابزارهای گردآوری اطلاعات، به‌ترتیب روش‌های «میدانی»، «کتابخانه‌ای» و «میدانی» به‌کار گرفته شده است.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۵۶- گزینه ۲»

(مهرته صفاری)

در گام چهارم، پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود.

(روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه ۱۲)

۵۷- گزینه ۴»

(مهرته صفاری)

دریای عمان، به واسطه مجاورت با آب‌های آزاد و وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری دارد. تنگه هرمز، دروازه خروجی نفت خلیج فارس است.

ایران در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی واقع شده است.

(موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه‌های ۱۳، ۱۸ و ۱۹)

۵۸- گزینه ۲»

(مهرته صفاری)

ایران دارای ۴۷/۳ درصد مرز خشکی، ۳۰/۸ درصد مرز آبی (دریایی) و ۲۱/۹ درصد مرز رودخانه‌ای است.

(موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه ۱۹)

۵۹- گزینه ۱»

(فاطمه سقایی)

ایران به‌دلیل قرارگرفتن در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه هرمز و دریای خزر از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است.

(موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه ۱۷)

۶۰- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

افزایش مرزهای مشترک سیاسی، جزء فواید و اهمیت دسترسی به آب‌های آزاد نیست.

از فواید دسترسی به آب‌های آزاد جهان، می‌توان ارتباط با سایر نقاط جهان، دستیابی به منابع غذایی و منابع معدنی و سوخت‌های فسیلی را نام برد.

(موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه ۲۰)

منطق

۶۱- گزینه ۳»

(مفهوم قاسمی)

امامزاده صالح نام یک شخص یا مکان خاص است؛ پس جزئی محسوب می‌شود. میدان فردوسی نام یک میدان خاص است؛ پس اسم خاص محسوب می‌شود و جزئی است. پاسگاه انتظامی کلی است؛ چون نام یک پاسگاه خاص نیست. همان خیابان روبه‌رو هم جزئی است؛ چون با اسم اشاره همان همراه شده است.

(مفهوم ۳ و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۶۲- گزینه ۳»

(مفهوم نادرپرور)

در میان مفاهیم بالا هیچ دو مفهومی با هم نسبت تساوی ندارد. آدرس با تمامی مفاهیم دیگر تباین دارد؛ توجه کنید کنید که «خ امام پلاک ۳» مفهومی جزئی است و هیچ نسبتی میان آن با سایر مفاهیم برقرار نیست (رد گزینه ۱). مفهوم «اسب» با «نشخوارکننده» عموم و خصوص مطلق دارد و به عنوان مثال، «تنومند» و «عصبانی» نیز دارای نسبت عموم و خصوص منوجه هستند (رد گزینه‌های «۲» و «۴»).

(مفهوم ۳ و مصداق، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۳- گزینه ۲»

(پارسا و کیلی)

لازمه پاسخگویی به این تست، داشتن درکی دقیق از معنای «مفهوم کلی» و «مفهوم جزئی» و وجه تمایز آن‌هاست. بسیار مهم است که بدانیم آنچه که باعث تقسیم‌بندی مفاهیم (در نسبت با تعداد مصادیقشان) به مفهوم کلی و جزئی می‌شود، تعدد یا عدم تعدد مصادیق ذهنی است؛ نه مصادیق واقعی

موجود در جهان خارج. بدین صورت که مفهوم کلی، مفهومی است که می‌شود برای آن مصادیق متعددی در ذهن فرض کرد و مفهوم جزئی، مفهومی است که فقط یک مصداق قابل فرض در ذهن دارد. پس معیار ما، تعداد مصادیق خارجی و واقعی نیست.

بر این اساس می‌توانیم اقسام مفاهیم کلی را برحسب تعداد مصادیق خارجی، به صورت زیر دسته‌بندی کنیم:

(۱) مفهوم کلی که بی‌نهایت مصداق در جهان خارج دارد؛ مانند: عدد

(۲) مفهوم کلی که مصادیق متعدد ولی محدود در جهان خارج دارد؛ مانند: درخت

(۳) مفهوم کلی که فقط یک مصداق در جهان خارج دارد و ممکن است روزی مصداق دیگری نیز بیاید؛ مانند: شیخ الرئیس

(۴) مفهوم کلی که فقط یک مصداق در جهان خارج دارد و ممکن نیست روزی مصداق دیگری نیز بیاید؛ مانند: خدا

(۵) مفهوم کلی که هیچ مصداقی در جهان خارج ندارد؛ مانند: سیمرغ، شریک خدا

هم چنین می‌توانیم اقسام مفاهیم جزئی را برحسب تعداد مصادیق خارجی، به صورت زیر دسته‌بندی کنیم:

(۶) مفهوم جزئی که فقط یک مصداق در جهان خارج دارد؛ مانند: زمانی که شخص خاصی (مثل پدر یا برادرمان) را در ذهنمان اراده می‌کنیم و اسم او را (مثلاً «علی») بر زبان می‌آوریم.

(۷) مفهوم جزئی که هیچ مصداقی در جهان خارج ندارد؛ مانند: رستم شاهنامه

حال کافی است خط فکری یافتن نوع نسبت چهارگانه را روی مفاهیم مطرح‌شده در صورت سؤال پیاده کنیم تا به پاسخ سؤال برسیم:

گزینه ۲: در این گزینه از مفهوم عام (شیء) شروع کرده اما در ادامه با آوردن «شیء چوبی» قبل از «شیء مادی» سیر تدریجی از عام به خاص را رعایت نکرده است؛ در حالی که «شیء مادی» از «شیء چوبی» عام تر است. پس این گزینه غلط است.

گزینه ۳: در این گزینه نیز از مفهوم عام (لفظ) شروع کرده و هرچه جلوتر می رود، به مفهومی خاص تر می رسد. همچنین مفاهیم هر طبقه نسبت به مفاهیم طبقات قبل و بعد دارای نسبت عموم و خصوص مطلق می باشند. پس این گزینه نیز صحیح است.

گزینه ۴: در این گزینه نیز از مفهوم عام (مفهوم) شروع به طبقه بندی کرده و هرچه پیش می رود، به مفهومی خاص تر می رسد. هم چنین مفاهیم هر طبقه نسبت به مفاهیم طبقات قبل و بعد دارای نسبت عموم و خصوص مطلق می باشند. پس این گزینه نیز صحیح است.

(مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۳ تا ۲۴ و ۲۵)

(معمد نارپرور)

۶۵- گزینه ۱

الف) SOS مخفف Save Our Ship یعنی کمک کردن لغوی است.

ب) تعریف لغوی است.

ج) تعریف مفهومی است.

د) هر دو تعریف از طریق ذکر مصادیق

و) تعریف مفهومی است.

(اقسام ۴ و شرایط تعریف، صفحه های ۳۰ تا ۳۳)

آیا هر «مفهوم کلی»، «مفهومی است که صرفاً دارای یک مصداق واقعی است»؟ خیر.

آیا هر «مفهومی که صرفاً دارای یک مصداق واقعی است»، «مفهومی کلی» است؟ خیر.

آیا بعضی «مفاهیم کلی»، «مفاهیمی اند که صرفاً دارای یک مصداق واقعی اند»؟ بله. پس نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار است.

(مفهوم و مصداق، صفحه های ۲۱ تا ۲۳)

۶۴- گزینه ۲

(پارسا و کیلی)

باید برای بررسی درست و استاندارد بودن یک دسته بندی، سه مورد رعایت شود:

۱) از مفهوم عام شروع کند و هرچه جلوتر می رود، به مفهوم خاص تری برسد.

۲) مفاهیم هر طبقه، نسبت به طبقات قبل و بعد از خود دارای نسبت عموم و خصوص مطلق باشند.

۳) اقسام مختلفی که در یک طبقه قرار می گیرند، نسبت به هم دارای نسبت تباین باشند.

بر این اساس گزینه ها را بررسی می کنیم:

گزینه ۱: در این گزینه از مفهوم عام (علم) شروع کرده و با پیشروی به مفهوم خاص تری رسیده است. هم چنین مفاهیم هر طبقه نسبت به مفاهیم

طبقات قبل و بعد دارای نسبت عموم و خصوص مطلق می باشند. پس این گزینه صحیح است.

۶۶- گزینه «۴»

(پارسا و کیلی)

در صفحه ۳۱ کتاب درسی درباره تعریف از طریق ذکر مصادیق، گفته شده است که «این شیوه از تعریف در مواردی مناسب است که بتوان به نحوی مصادیق آن مفهوم را به دیگران معرفی کرد». اگر بخواهیم این جمله را تفسیر کنیم، در وهله اول به این موضوع پی می‌بریم که تعریف از طریق ذکر مصادیق برای همه مفاهیم مناسب و مقدور نیست؛ بلکه فقط برای برخی از آن‌ها مقدور است و برای برخی دیگر مقدور نیست. در وهله بعدی نیازمند معیاری هستیم که با آن بتوانیم تشخیص دهیم که کدام مفهوم را می‌توان به صورت ذکر مصادیق آن تعریف کرد و کدام‌ها چنین قابلیت ندارند. این معیار بدین شرح است:

هرگاه بتوان به مصادیق مفهومی به نوعی اشاره کرد، می‌توان آن را از طریق ذکر مصادیق تعریف کرد. چنین مفهومی ممکن است مفهومی باشد که مصداق عینی و محسوس داشته باشد یا نداشته باشد. همچنین ممکن است مفهومی باشد که وجود خارجی داشته باشد یا نداشته باشد. پس معیار ما صرفاً قابلیت اشاره به مصادیق آن است و نه محسوس/نامحسوس یا واقعی/غیرواقعی بودن مصادیق آن. با توجه به این توضیحات به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: «ققتوس» مفهومی است که مصداق واقعی و خارجی ندارد؛ اما این امکان وجود دارد که براساس توصیفات که از آن در اساطیر و افسانه‌ها وجود دارد، تصویری از آن را نقاشی کرد و مورد اشاره قرار داد؛ پس قابلیت تعریف مصادیقی را دارد.

گزینه «۲»: «فرشتگان» مفهومی است که براساس تعالیم اسلام مصداق واقعی و خارجی دارند؛ اما نامحسوس‌اند. با این حال این امکان وجود دارد که

با ذکر اسامی آن‌ها (مانند جبرئیل و ...) که در کتاب مقدس (قرآن) آمده، مصادیق آن را مورد اشاره قرار داد؛ پس قابلیت تعریف مصادیقی را دارد. گزینه «۳»: «اعداد» مفهومی است که دارای بی‌نهایت مصداق است و براساس دیدگاه‌های فلسفی مختلف می‌توان آن‌ها را موجود و واقعی یا غیرواقعی در نظر گرفت. با این حال می‌توان با نام بردن مصادیق آن (یک، دو، سه و ...)، مصادیق آن را مورد اشاره قرار داد. پس قابلیت تعریف مصادیقی را دارد.

گزینه «۴»: «الله» مفهومی است که براساس تعالیم اسلام مصداق واقعی و خارجی دارد؛ اما نامحسوس می‌باشد. حال با توجه به نامحسوس بودن آن نه می‌توان به خودش اشاره کرد و نه می‌توان تصویر و نقاشی‌ای از او تهیه کرد و مورد اشاره قرار داد. پس قابلیت تعریف مصادیقی را ندارد.

(اقسام ۳ و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۶۷- گزینه «۲»

(مهمر قاسمی)

تعریف «تیره» به آنچه روشن نیست، دوری است؛ چون از کلمه متضاد آن استفاده شده است. تعریف «ستاره» به نگین آسمان واضح نیست؛ چون در آن از استعاره استفاده شده است.

(اقسام ۳ و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۸)

۶۸- گزینه «۴»

(مهمر نارپرور)

در گزینه «۴» یک تعریف مفهومی از مفهوم «مغالطه» انجام گرفته و آن را با توجه به نسبتش با مفاهیمی همچون «خطا» و «اندیشه» تعریف کرده است. بنابراین یک تعریف مفهومی است؛ نه مصداقی. سایر گزینه‌ها همگی از مصادیق تعریف با ذکر مصادیق هستند.

(اقسام ۳ و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۶۹- گزینه «۱»

(پارسا و کیلی)

بررسی بخش اول تست:

در این قسمت باید تعریف دقیق جامعیت و مانعیت تعریف را در ذهن داشته باشیم.

جامع بودن تعریف یعنی تعریف به گونه‌ای باشد که تمام (همه) مصادیق مفهوم مجهول را شامل شود و مصادیقی از مصادیق مفهوم مجهول جا نماند. همچنین مانع بودن تعریف یعنی تعریف به گونه‌ای باشد که فقط مصادیق مفهوم مجهول را شامل شود و مصادیقی بی‌ربط به مصادیق مفهوم مجهول را دربرنگیرد.

با این وصف می‌فهمیم که قسمت اول گزینه‌های «۱» و «۴» صحیح هستند.

بررسی بخش دوم تست:

آنچه که در بالا بحث شد، تشریح معنا و مفهوم جامعیت و مانعیت است. حال اگر بخواهیم از این بحث، معیاری به‌دست بیاوریم که با آن جامع بودن یا نبودن و مانع بودن یا نبودن یک تعریف را تشخیص دهیم، به صورت زیر درخواهد آمد:

اگر فرم کلی یک تعریف را به صورت «مفهوم مجهول: تعریف» فرض کنیم، آنگاه دو پرسش زیر را طرح می‌کنیم:

۱) «آیا هر مفهوم مجهول، تعریف است؟». پاسخ بله، یعنی جامع است و پاسخ خیر، یعنی جامع نیست.

۲) «آیا هر تعریف، مفهوم مجهول است؟». پاسخ بله، یعنی مانع است و پاسخ خیر، یعنی مانع نیست.

حال تعاریف مطرح شده در صورت سؤال را بررسی می‌کنیم.

تعریف اول: «آیا هر فلز، ماده‌ای است که رسانای جریان برق است؟» بله،

پس جامع است. «آیا هر ماده‌ای که رسانای جریان برق است، فلز است؟»

خیر، گرافیت رسانای جریان برق است و فلز نیست، پس مانع نیست.

تعریف دوم: «آیا هر مغالطه، نوعی استنتاج عامدانه غلط در اندیشه است؟»

خیر، مغالطه ممکن است غیرعامدانه باشد، پس جامع نیست. «آیا هر نوع

استنتاج عامدانه غلط در اندیشه، مغالطه است؟» بله، پس مانع است.

(اقسام ۴ و شرایط تعریف، صفحه ۳۵)

۷۰- گزینه «۲»

(مهمر قاسمی)

در تعریف مفهومی با دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم به ویژگی مشترک

با سایر مفاهیم مشابه یعنی مفهوم عام و سپس مفهوم خاص را بیان

می‌کنیم. پس در تعریف مفهومی دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم انجام

می‌شود.

(اقسام ۴ و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

منطق - سؤال‌های «آشنا»

۷۱- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

مفهومی که مصادیق متعدد در خارج داشته باشد، یک مفهوم کلی است و از

طرفی مفهومی که بر مصادیق متعدد در خارج قابل انطباق نباشد، مفهومی

جزئی است و تنها یک مصداق مشخص دارد با توجه به نکات ذکر شده

گزینه «۱» درباره مفهوم جزئی صحیح نیست.

(مفهوم و مدارق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۷۲- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

- یک مجموعه مشخص، مفهومی جزئی است.

- کتاب علی: می توان مصادیق زیادی بر آن فرض کرد. کدام کتاب علی مدنظر است؟ بنابراین مفهومی کلی است.

- اسامی خاص، مفهومی جزئی هستند.

(مفهوم ۳ و مصداق، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۷۳- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

مفهوم «سرو» در این جمله به معنای «کلمه سرو» است که «جزئی» است و مفهوم ضامن آهو یک «مفهوم کلی» است و درباره مفهوم کلی می توان گفت که ممکن است هیچ مصداق خارجی نداشته باشد و همه مصادیق آن فرضی باشد؛ مانند «دیو».

توضیح نکات درسی:

افراد مفهوم کلی می توانند: ۱- موارد متعدد واقعی باشند. ۲- موارد فرضی متعدد باشند. ۳- تنها یک مصداق خارجی داشته باشند؛ مانند مولود کعبه. ۴- هیچ مصداق خارجی نداشته باشد.

(مفهوم ۳ و مصداق، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۷۴- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

به افراد و اشیا بی در جهان که مفاهیم بر آن ها صدق می کنند؛ «مصداق» می گویند؛ مانند انسان نسبت به حیوان.

(مفهوم ۳ و مصداق، صفحه ۲۰)

۷۵- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

«ملاصدرا» یک اسم خاص و بنابراین یک مفهوم جزئی است. بقیه مفاهیم یعنی «فیلسوف بزرگ اسلامی، مردم، دو دسته، واقف و سائر» همگی کلی هستند.

(مفهوم ۳ و مصداق، صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۷۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

داشتن تعریف درستی از یک مفهوم، ریشه اصلی اختلافات که ناشی از مشخص نبودن مفاهیم است را از بین می برد. در هر علمی، اصطلاحاتی وجود دارد که مختص به آن علم است (اصطلاحات تخصصی) و باید به درستی تعریف شوند. دانستن نحوه تعریف صحیح و انواع تعاریف حائز اهمیت است؛ زیرا از خطای ذهنی ممانعت به عمل می آورد. و مجموعه تصورات معلوم که منجر به کشف تصویری مجهول می شود؛ تعریف نامیده می شود.

(اقسام ۳ و شرایط تعریف، صفحه ۲۸)

۷۷- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

تعریف «الف» تعریف از طریق ذکر مصادیق و تعریف «ب» و «پ» تعریف مفهومی هستند.

(اقسام ۳ و شرایط تعریف، صفحه های ۳۰ و ۳۱)

۷۸- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

از آن جا که هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصورات مجهول برای شنونده است؛ در بیشتر موارد ارائه مجموعه ای از چند نوع مختلف تعریف، به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می کند.

(اقسام ۳ و شرایط تعریف، صفحه ۳۲)

۷۹- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تعریف از طریق ذکر مصادیق، برای واژگانی مناسب است که بتوان به نحوی مصادیق آن یا امور شبیه به آن را به افراد معرفی کرد؛ مانند تعریف کتاب به چیزهایی خواندنی نظیر کتاب های شفا و قانون.

(اقسام ۳ و شرایط تعریف، صفحه های ۳۰ و ۳۱)

۸۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

- اگر تعریفی جامع باشد ولی مانع نباشد، رابطه اش با مفهوم مورد نظر عموم و خصوص مطلق است؛ مانند تعریف مربع به «شکل چهارضلعی».

- اگر تعریفی نه جامع باشد و نه مانع، رابطه اش با مفهوم مورد نظر عموم و خصوص من وجه یا تباین است؛ مانند تعریف انسان به «حیوان سخنگو».

(اقسام ۳ و شرایط تعریف، صفحه های ۲۲، ۲۳، ۳۴ و ۳۵)

اقتصاد

۸۱- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

فرد باید فهرستی از گزینه‌های انتخابی خود با محاسبه سود آن‌ها تهیه کند و سپس بهترین انتخاب را انجام دهد.

سود (به تومان)	سرمایه‌گذاری
۷۰,۰۰۰	خرید و فروش سکه
۶۰,۰۰۰	سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار
$۲۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲۰}{۱۰۰} = ۴۰,۰۰۰$	سرمایه‌گذاری در بانک
$۲۰ \times ۵۰۰ = ۱۰,۰۰۰$	خرید اوراق مشارکت

هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که فرد آن را هنگام انتخاب از دست داده است.

بهترین انتخاب، انتخابی است که بیشترین منافع را برای فرد به همراه داشته باشد، یعنی خرید و فروش سکه طلا.

با انتخاب خرید و فروش سکه طلا، فرد منافع مورد انتظار از دومین انتخاب خوب خود (یعنی ۶۰,۰۰۰ تومان سود ناشی از سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار) را از دست داده است که اقتصاددانان به این هزینه مهم، «هزینه فرصت» می‌گویند.

(اصول انتقاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۸۲- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

بررسی موارد نادرست:

الف) تجهیزات اداری (میز، تخته، ابزارهای آموزشی و ...) در یک شرکت تدریس خصوصی، مثالی برای سرمایه فیزیکی از عوامل تولید است.

ت) مهارت و دانش تدریس معلمان یک شرکت تدریس خصوصی مثالی برای سرمایه انسانی از عوامل تولید است.

(اصول انتقاب درست، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۸۳- گزینه «۱»

(سیرمهر مرئی‌رینانی)

میلیون تومان $۵۰ = ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵۰,۰۰۰ \times ۱,۰۰۰ = ۵۰,۰۰۰ \times ۱,۰۰۰$ درآمد مداد رنگی

میلیون تومان $۴۵ =$ درآمد دفترچه یادداشت

میلیون تومان $۱۵۰ = ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۵۰,۰۰۰ \times ۱,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰ \times ۵,۰۰۰$ درآمد دفتر نقاشی

درآمد تولید دفتر نقاشی بالاترین میزان است؛ بنابراین انتخاب وی تولید

دفتر نقاشی می‌باشد که بیشترین درآمد را دارد. هزینه فرصت هر انتخاب

ارزش بهترین گزینه بعدی است. هزینه فرصت انتخاب آقای شریفی از دست

دادن درآمد حاصل از تولید مداد رنگی است.

(اصول انتقاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۸۴- گزینه «۱»

(اصسان عالی‌نژاد)

هزینه هدررفته، هزینه ثبت نام کردن در کلاس زبان آلمانی

(۲,۱۵۰,۰۰۰ تومان) است که پرداخت شده است و قابل بازگشت نیست. (پس

نباید آن را در محاسبات خود در نظر بگیریم.) هزینه فرصت، مبلغی است

که سبحان با انتخاب کلاس زبان آلمانی از آن صرف‌نظر کرده است. این

هزینه همان درآمد تدریس زبان انگلیسی معادل ۹۵۰,۰۰۰ تومان می‌باشد.

(اصول انتقاب درست، صفحه‌های ۲۵، ۲۶ و ۲۸)

۸۵- گزینه «۲»

(اصسان عالی‌نژاد)

ابتدا باید میزان بودجه کل را به دست آوریم:

تومان $۱۰۰,۰۰۰ = ۱۰ \times ۱۰,۰۰۰ = ۱۰ \times ۱۰$ بودجه کل

بنابراین بودجه کل ۱۰۰ هزار تومان است که ما باید ۵۰ درصد از آن، یعنی

۵۰ هزار تومان را خرج کنیم.

بررسی گزینه‌ها:

$$«۱» \quad ۶۰,۰۰۰ = (۳ \times ۱۰,۰۰۰) + (۲ \times ۱۵,۰۰۰) \text{ :گزینه } «۱»$$

$$«۲» \quad ۵۰,۰۰۰ = (۲ \times ۱۰,۰۰۰) + (۲ \times ۱۵,۰۰۰) \text{ :گزینه } «۲»$$

$$«۳» \quad ۵۵,۰۰۰ = (۴ \times ۱۰,۰۰۰) + (۱ \times ۱۵,۰۰۰) \text{ :گزینه } «۳»$$

$$«۴» \quad ۴۵,۰۰۰ = (۳ \times ۱۰,۰۰۰) + (۱ \times ۱۵,۰۰۰) \text{ :گزینه } «۴»$$

بنابراین با انتخاب خرید ۲ بسته چپیس و ۲ بسته پفک، ۵۰ درصد از قید بودجه خود را خرج کرده‌ایم.

(اصول انتقاب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۸۶- گزینه «۲»

(سیرمهم مرئی ربنانی)

- دانش و مهارت کاشت دانه، سرمایه‌گذاری انسانی محسوب می‌شود.
- مقایسه منافع و هزینه‌ها بخشی از تصمیم‌گیری منطقی است؛ اما بهترین تصمیم به نوع رویکرد شما بستگی دارد. این‌که چه چیزی را هزینه و چه چیزی را منفعت به حساب بیاوریم وابسته به موقعیت‌ها و ارزش‌های ما است.

(اصول انتقاب درست، صفحه‌های ۲۴ و ۲۹)

۸۷- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

با افزایش منابع، نمودار مرز امکانات تولید به سمت راست، بالا یا هر دو منتقل خواهد شد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: الگو، نمایشی ساده از واقعیتی پیچیده است.

گزینه «۳»: به طور کلی بهتر است یک شرکت، به جای تولید در درون مرز امکانات تولید، بر روی مرز امکانات، تولید کند.

گزینه «۴»: مرز امکانات تولید نشان‌دهنده حداکثر امکان تولید شرکت با منابع موجود است.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۸۸- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

بررسی موارد نادرست:

الف) اگر این شرکت همه منابع کمیاب خود را فقط برای تولید کالای A به کار گیرد، حداکثر ۱۰۰۰ واحد در هفته تولید خواهد کرد.

ب) اگر این شرکت همه منابع کمیاب را فقط برای تولید کالای B به کار گیرد، حداکثر ۵۰۰ واحد در هفته تولید خواهد کرد.

پ) در نقطه (ب) بیشتر منابع به تولید کالای A اختصاص یافته (۹۰۰ واحد) و در نقطه (ه) منابع بیشتر صرف تولید کالای B (۴۰۰ واحد) شده است.

ث) نقطه (ز)، یک ترکیب از ۵۵۰ واحد کالای A و ۲۰۰ واحد کالای B است. بنگاه می‌تواند این ترکیب را تولید کند، اما مرز امکانات تولید به ما نشان می‌دهد که اگر ۵۵۰ واحد کالای A تولید شود، منابع کافی برای تولید ۳۰۰ واحد کالای B (به جای تولید ۲۰۰ واحد) وجود خواهد داشت (نقطه د). بنابراین شرکت تولید در نقطه (د) را ترجیح می‌دهد.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۸۹- گزینه «۱»

(سارا معصوم‌زاده)

الف) هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضع ما، مستلزم بدتر شدن وضع دیگری خواهد شد.

ب) هزینه فرصت تولید بیشتر کالای (الف) آن مقدار از کالای (ب) است که از آن صرف‌نظر کرده‌ایم.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

۹۰- گزینه «۱»

(احسان عالی‌نژاد)

هر نقطه در زیر مرز امکانات تولید، نشان‌دهنده آن است که اقتصاد از بیشترین منابع استفاده نکرده است، زیرا حداقل بیشتر از یک کالا می‌توانست تولید کند بدون این‌که کالاهای دیگر کاهش یافته یا حذف گردند.

(مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

پاسخنامه

دفترچهٔ عمومی

فارسی (۱)

۹۱- گزینه ۱

(سعید بعفری)

«آیت» در این گزینه به معنای «آیه» به کار رفته است.

(لغت، واژه‌نامه)

۹۲- گزینه ۱

(سعید بعفری)

«خذلان: خواری، پستی، مذلت/ ابوالعجایب: شگفت‌انگیز/ ماسوا: آنچه غیر از خداست، همه مخلوقات»

(لغت، ترکیبی)

۹۳- گزینه ۳

(مهسن فرایی - شیراز)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱»: املاي «ارش» غلط و درست آن «عرش» است.

گزینه ۲: «۲»: املاي «توهه» غلط و درست آن «توحه» (نوحه: زاری، ناله) است.

گزینه ۴: «۴»: املاي «الم» نادرست و درست آن «عَلَم» است.

(املا، ترکیبی)

۹۴- گزینه ۲

(مهسن فرایی - شیراز)

گفتار با حس چشایی ترکیب شده است و تلخی گفتار دارای حس آمیزی است.

(آرایه‌های ادبی، صفت ۱۵)

۹۵- گزینه ۴

(مبینا اشرفی)

حسن تعلیل: علت رویش گل‌ها دفن گل‌اندام‌ها در خاک است. تشخیص ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۱»: رابطه علی و معلولی دو مصراع عقلانی است «چون سخنم را نمی‌فهمی پس سخن کوتاه کرده‌ام» حسن تعلیل نداریم.

گزینه ۲: «۲»: تشخیص: گریستن خاک بغداد

حسن تعلیل: علت روانی شط بغداد گریه خاک برای مرگ خلفاست.

گزینه ۳: «۳»: حسن تعلیل: سرافکندگی بید به دلیل بی‌حاصلی است.

تشخیص: سر به زيرداشتن بید مجنون

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۹۶- گزینه ۱

(مبینا اشرفی)

این گزینه فاقد تشبیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «۲»: تشبیه ما به بارگه داد

گزینه ۳: «۳»: تشبیه غنچه‌های بر شاخ به پیکان‌های بر تیر

گزینه ۴: «۴»: تشبیه جور به تیر

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۹۷- گزینه ۳

(مرتضی منشاری - اردبیل)

گروه‌های اسمی و هسته‌ها و وابسته‌های آن‌ها عبارت‌اند از:

۱- سر سبزه (سر: هسته/ سبزه: وابسته پسین) ۲- باده گلرنگ (باده:

هسته/ گلرنگ: وابسته پسین) ۳- این سبزه (این: وابسته پیشین/ سبزه:

هسته) ۴- تماشاگه ما (تماشاگه: هسته/ ما: وابسته) ۵ و ۶- سبزه خاک ما

(سبزه: هسته/ خاک: وابسته/ ما: وابسته) ۷- تماشاگه که (تماشاگه: هسته/

«که» در «کیست»: وابسته)

(دستور زبان فارسی، صفت ۳۴)

۹۸- گزینه ۴

(مهسن پرهیزگر - سبزوار)

در گزینه ۱: «۱»، «م» و در گزینه ۳: «۳»، «خود»، مضاف‌الیه است.

در گزینه ۲: «۲»، فعل «بود» است و این فعل نیازی به مفعول ندارد: عادت معلم بود.

توجه: «را» در این‌جا، فک اضافه است.

«را» فک اضافه: چنان‌چه مضاف و مضاف‌الیه از هم جدا شوند یا جایشان با هم عوض شود و «را» به جای کسره میان آن‌ها قرار بگیرد، «را» فک اضافه نامیده می‌شود، معلم را عادت ← عادت معلم

(دستور زبان فارسی، ترکیبی)

۹۹- گزینه ۳

(مهسن اختاره - تبریز)

د) منظور از واژه «رمه» در عبارت «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع» «مردم» است.

ه) مفهوم «شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ» با عبارت «در فکر آن گودالم که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم..» تناسب معنایی دارد.

(مفهوم ۳، ترکیبی)

۱۰۰- گزینه ۱

(مهسن اختاره - تبریز)

مفهوم «نابودی ستمگران و افول قدرت آنان» در ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» وجود دارد، اما مفهوم گزینه ۱ «به طمع و طالع بد اشاره دارد.

(مفهوم ۳، ترکیبی)

دین و زندگی (۱)

۱۰۱- گزینه ۱»

(معمد رضایی بقا)

آنان که به آیه «و ما هذه الحياة الدنيا الا لهو و لعب» اعتقاد دارند، معتقدان به معاد هستند که مرگ را غروبی می دانند که طلوعی درخشان تر در پی دارد. در ادامه آیه، آخرت این گونه توصیف شده است: «و ان الدار الآخرة لهی الحيوان لو كانوا يعلمون».

(پنهره ای به روشنائی، صفحه ۳۹ و ۴۰)

۱۰۲- گزینه ۳»

(معمد رضایی بقا)

براساس آیه شریفه «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون»، آنان که ایمان به خدا و رستاخیز و انجام عمل صالح را با هم دارند، از نداشتن ترس و اندوه، بهره می برند.

(پنهره ای به روشنائی، صفحه ۴۰)

۱۰۳- گزینه ۱»

(معمد رضایی بقا)

از آثار و پیامدهای دیدگاه اعتقاد به معاد، این است که انسان دیگر ترسی از مرگ ندارد و همواره آماده فداکاری در راه خداست. همین عامل سبب می شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد.

(پنهره ای به روشنائی، صفحه ۴۱)

۱۰۴- گزینه ۲»

(معمد رضایی بقا)

گروهی که دیدگاه انکار معاد را دارند، برای انسان حقیقتی جز جسم و تن قائل نیستند و با فرا رسیدن مرگ انسان و متلاشی شدن جسم او، پرونده او را برای همیشه می بندند. دیدگاه انکار معاد در آیه «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا نموت و نحیی و ما یهلکنا الا الدهر و ما لهم بذلک من علم ان هم الا یظنون» مطرح شده است.

(پنهره ای به روشنائی، صفحه ۴۲)

۱۰۵- گزینه ۱»

(معمد رضایی بقا)

گروهی از منکران معاد که مرگ را پایان کار می دانند، چون نمی توانند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون برانند (ناتوانی در فراموش کردن مرگ)، همین زندگی چند روزه دنیا برایشان بی ارزش می شود. در نتیجه، به یأس و ناامیدی دچار می شوند و شادابی و نشاط زندگی را از دست می دهند.

(پنهره ای به روشنائی، صفحه ۴۳)

۱۰۶- گزینه ۲»

(معمد رضایی بقا)

آثار و پیامدهای دیدگاه منکران معاد، گریبان کسانی را نیز که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، می گیرد. این افراد به دلیل فرورفتن در هوس ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می دهند و از یاد آخرت غافل می شوند و از این رو، زندگی و رفتار آنان به گونه ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد و آنان نیز در گرداب آلودگی ها فرو می روند.

(پنهره ای به روشنائی، صفحه ۴۳)

۱۰۷- گزینه ۲»

(محبوبه ابتسام)

اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در طول عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد، در صورتی که چنین نیست.

برخی انسان ها قسمت هایی از بدن خود را در حادثه ای از دست می دهند، اما نه خودشان و نه دیگران، هیچ گاه احساس نمی کنند که قدری از هویت و من او کم شده باشد و این نشان می دهد که ثبات هویت و خود ما ناشی از ثبات اندام های ما نیست.

(فخر فقیقی، صفحه ۳۱ و ۳۲)

۱۰۸- گزینه ۲»

(محبوبه ابتسام)

قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر پایه پذیرش «من» ثابت، بنا شده است.

- انسان در این قبیل خواب ها (روایای صادقانه) از ظرف زمان و مکان خود خارج می شود. به طور کل فراغ از محدودیت زمان و مکان از ویژگی های بعد روحانی یا مجرد انسان است.

(فخر فقیقی، صفحه ۳۲ و ۳۳)

۱۰۹- گزینه ۲»

(محبوبه ابتسام)

تمام گزینه ها صحیح است به جز گزینه «۲»؛ خواب و روایی که از حوادث و اتفاقات روزانه سرچشمه می گیرد، روایای صادقانه نیست، بلکه روایای صادقانه، از حوادث گذشته و رویدادهای آینده خبر می دهند.

(فخر فقیقی، صفحه ۳۱ و ۳۲)

۱۱۰- گزینه ۳»

(محبوبه ابتسام)

همین بعد (روحانی) است که رذیلت ها و فضایل اخلاقی را کسب می کند و اگر به فضیلت ها آراسته شد، مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می شود و اگر به رذیلت ها تن داد تا اعماق جهنم سقوط می کند.

(فخر فقیقی، صفحه ۳۳)

زبان انگلیسی (۱)

۱۱۱- گزینه «۳»

(مفسر ریمبی)

ترجمه جمله: «الف: جک، به آن ابرهای تیره در آسمان نگاه کن.»

«ب: بله، چقدر آسمان زیباست و فکر می‌کنم که امشب باران خواهد بارید.»

نکته مهم درسی:

برای پیش‌بینی آینده براساس شواهد موجود از ساختار "be going to"

استفاده می‌کنیم (رد سایر گزینه‌ها). ابرهای تیره شواهد خوبی برای بارش

باران هستند.

(گرامر)

۱۱۲- گزینه «۱»

(مفسر ریمبی)

ترجمه جمله: «الف: این نامه به زبان فرانسوی است و من فرانسوی صحبت

نمی‌کنم. می‌توانید لطفاً به من کمک کنید؟»

«ب: حتماً، نامه را برایتان ترجمه خواهیم کرد.»

نکته مهم درسی:

برای تصمیم‌گیری‌های لحظه‌ای و آنی از ساختار "will" استفاده می‌کنیم

(رد سایر گزینه‌ها).

(گرامر)

۱۱۳- گزینه «۴»

(مفسر ریمبی)

ترجمه جمله: «به نظر می‌رسد که این آموزشگاه زبان واقعاً خوب است. به

همین دلیل است که افراد زیادی برای یادگیری زبان انگلیسی به آنجا

می‌روند.»

نکته مهم درسی:

برای اشاره نزدیک به اسم‌های مفرد از "this" استفاده می‌کنیم (رد

گزینه‌های «۱ و ۳»). همچنین، با توجه به صفت "many" (تعداد زیادی)

باید از اسم جمع استفاده کنیم (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۱۱۴- گزینه «۲»

(میتبی درفشان)

ترجمه جمله: «چهره معلم بسیار تغییر کرده بود، اما من توانستم او را

تشخیص دهم.»

(۱) یاد گرفتن (۲) تشخیص دادن

(۳) یاد دادن (۴) بازدید کردن

(واژگان)

۱۱۵- گزینه «۴»

(میتبی درفشان)

ترجمه جمله: «برای موفقیت، دنبال کردن یک برنامه زمانی بسیار مهم

است، زیرا به شما برنامه‌ای می‌دهد و به شما کمک می‌کند تصمیم بگیرید

که چه کاری را ابتدا انجام دهید.»

(۱) دشت (۲) آینده

(۳) دقت / مراقبت / توجه (۴) برنامه

(واژگان)

۱۱۶- گزینه «۲»

(میتبی درفشان)

ترجمه جمله: «من می‌خواهم به شهر خودم برگردم، جایی که مردم از ما

استقبال می‌کنند و حداقل بعضی اوقات می‌توانم احساس امنیت کنم.»

(۱) مفرد (۲) امن

(۳) طبیعی (۴) متفاوت

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

اردوی مدرسه زمانی است که گروهی از دانش‌آموزان و معلمان برای یادگیری خارج از کلاس به سفر می‌روند. اردوهای مدرسه می‌تواند به مکان‌های مختلفی مانند موزه‌ها، باغ وحش‌ها، پارک‌ها یا مکان‌های تاریخی باشد. آن‌ها می‌توانند برای یک روز یا چند روز باشند.

اردوهای مدرسه راهی سرگرم‌کننده برای دانش‌آموزان برای یادگیری و کشف چیزهای جدید است. آن‌ها می‌توانند چیزهایی را ببینند و تجربه کنند که ممکن است نتوانند در کلاس درس یاد بگیرند. به عنوان مثال، در یک اردوی مدرسه به موزه، دانش‌آموزان می‌توانند چیزهای واقعی از گذشته را ببینند و به شیوه‌ای سرگرم‌کننده‌تر در مورد تاریخ بیاموزند.

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۲۱- گزینه «۴»

(عقیل مضمی روشن)

ترجمه جمله: «اگر در ابتدا چیزی را نفهمید، اشکالی ندارد. با تمرین و سخت کوشی یاد خواهید گرفت.»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنا پی می‌بریم که جمله به زمان آینده اشاره دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۲»). دلیل رد گزینه «۳» این است که باید بعد فعل "going" فعل بعدی با "to" به کار رود.

(گرامر)

۱۲۲- گزینه «۱»

(عقیل مضمی روشن)

ترجمه جمله: «وقتی به اردوی تفریحی در جنگل برویم، به ما خیلی خوش خواهد گذشت. ما درختان بلند را خواهیم دید، [صدای] چهچهه پرنده‌گان را خواهیم شنید و شاید حتی برخی از حیوانات را ببینیم.»

نکته مهم درسی:

جمله به زمان آینده اشاره دارد (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). همچنین، با توجه به معنای جمله نمی‌توانیم از فعل منفی "won't" استفاده کنیم (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

۱۲۳- گزینه «۳»

(عقیل مضمی روشن)

ترجمه جمله: «دانش آموزان وقتی با دوستان خود در طبیعت وقت می‌گذرانند، می‌توانند چیزهای زیادی در مورد دنیای اطرافشان بیاموزند.»

نکته مهم درسی:

"friends" جمع است و برای اشاره به آن نمی‌توانیم از "this" استفاده کنیم. (رد گزینه «۴»). "they" ضمیر فاعلی است و نمی‌تواند به عنوان صفت ملکی استفاده شود (رد گزینه «۲»). همچنین "Students" جمع است و برای اشاره به آن نمی‌توان از "his" استفاده کرد (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

اردوهای مدرسه همچنین راه خوبی برای نزدیک شدن دانش‌آموزان با همکلاسی‌ها و معلمان خود است. آن‌ها می‌توانند برای حل مشکلات و یادگیری چیزهای جدید با یکدیگر همکاری کنند. بسیاری از دانش‌آموزان در اردوهای مدرسه دوستان جدیدی پیدا می‌کنند و خاطرات سرگرم‌کننده‌ای می‌سازند که تا آخر عمر باقی می‌ماند.

۱۱۷- گزینه «۱»

(عقیل مضمی روشن)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد اردوهای مدرسه صحیح نیست؟»

«آن‌ها فقط به مدت یک روز هستند.»

(درک مطلب)

۱۱۸- گزینه «۳»

(عقیل مضمی روشن)

ترجمه جمله: «طبق متن، اردوهای مدرسه سرگرم‌کننده است زیرا دانش‌آموزان می‌توانند ...»

«چیزهای جدید یاد بگیرند»

(درک مطلب)

۱۱۹- گزینه «۴»

(عقیل مضمی روشن)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخط‌دار "They" در پاراگراف «۳» به "students" (دانش‌آموزان) اشاره می‌کند.»

(درک مطلب)

۱۲۰- گزینه «۲»

(عقیل مضمی روشن)

ترجمه جمله: «خاطراتی که دانش‌آموزان در اردوهای مدرسه می‌سازند، معمولاً «شاد» هستند.»

(درک مطلب)

۱۲۴- گزینه «۲»

(عقيل ميمرى روشن)

ترجمه جمله: «خلبان جوان پس از سالها آموزش و مطالعه سرانجام به رؤیای خود یعنی پرواز با یک هواپیمای واقعی جامعه عمل پوشاند.»

(۱) همسر/ زن (۲) خلبان

(۳) دختر (۴) نگهبان باغ وحش

(واژگان)

۱۲۵- گزینه «۲»

(عقيل ميمرى روشن)

ترجمه جمله: «بچه‌ها در پارک لحظات فوق العاده‌ای داشتند، بازی می‌کردند، این‌ور و آن‌ور می‌دویدند و از آفتاب گرم و هوای تازه لذت می‌بردند.»

(۱) از دست دادن (۲) لذت بردن

(۳) ماندن (۴) پاک کردن

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۳»

(عقيل ميمرى روشن)

ترجمه جمله: «درس در ابتدا خسته‌کننده بود، اما قصه‌گویی توسط معلم آن را جالب کرد.»

(۱) آزاد، مجانی (۲) کم، پایین

(۳) خسته‌کننده (۴) بلند

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

پرنندگان موجودات شگفت‌انگیزی هستند که در سراسر جهان یافت می‌شوند. آن‌ها پرهایی دارند که به آن‌ها کمک می‌کند پرواز کنند و بدنشان را گرم نگه دارند. پرنندگان دارای قسمت بدنی خاصی به نام منقار هستند که از آن برای خوردن استفاده می‌کنند. پرنندگان مختلف انواع متفاوتی از منقار دارند که برای خوردن انواع مختلف غذا شکل گرفته است. برای مثال، برخی از پرنندگان منقارهای بلند و نازکی برای گرفتن حشرات دارند، در حالی که برخی دیگر دارای منقارهای کوتاه و قوی برای شکستن و باز کردن آجیل هستند.

همه پرنندگان نمی‌توانند پرواز کنند. برخی از پرنندگان مانند شترمرغ و پنگون بال دارند اما نمی‌توانند پرواز کنند زیرا بیش از حد سنگین هستند. در عوض، از بال‌های خود برای دویدن و شنا استفاده می‌کنند. پرنندگان مهم هستند؛ زیرا با حرکت دادن گرده‌ها و دانه‌ها به رشد گل‌ها کمک می‌کنند. آن‌ها همچنین حشراتی را می‌خورند که می‌توانند به گیاهان و محصولات آسیب برسانند. علاوه بر این، تماشای کردن و گوش دادن به پرنندگان می‌تواند بسیار سرگرم‌کننده باشد.

۱۲۷- گزینه «۴»

(عقيل ميمرى روشن)

ترجمه جمله: «چرا برخی از پرنندگان نوک‌های بلند و نازکی دارند؟»

«برای گرفتن حشرات»

(درک مطلب)

۱۲۸- گزینه «۱»

(عقيل ميمرى روشن)

ترجمه جمله: «طبق متن، پرنده‌گانی که نمی‌توانند پرواز کنند، از بال‌های خود برای ... استفاده می‌کنند.»

«شنا کردن و دویدن»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه «۳»

(عقيل ميمرى روشن)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد پرنندگان صحیح است؟»

«بعضی از پرنندگان از بال‌های خود برای شنا استفاده می‌کنند.»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه «۱»

(عقيل ميمرى روشن)

ترجمه جمله: «پرنندگان می‌توانند به گیاهان و محصولات کشاورزی با ... کمک کنند.»

«خوردن حشراتی که می‌توانند به آن‌ها آسیب برسانند.»

(درک مطلب)